

9. 2.

Drama trágico
en tres actos y en verso
original
de.

LA MAMA DE DEU.

1009.

Emili Boix.

et cetera primer.

18. 10

Journal of
the
...

18. 10

...

...

...

...

2

La mã de Deus.

Drama trágico
em tres actos y en verso

original
de

Emili Boix.

187---

1800

1800

1800

1800

1800

1800

Personatjes.

=

Eularia. 16 anys.

Guillem del Golsareny. } 80 anys.
conegut per lo foll. }

Ulrich de Rocaplana. 44 i

Jerrau bastant de Rocaplana. 44 i

Carles. son fill. - 20.

Judas 70 anys

Jordi. caballer - 48. i 2.

Guillem. - 60

Proue - Pastor

Caballers Minyons, patxer, doncellas.

Epoca sigle XIII.

Ferrero

11

Encomienda de Ferrero

Encomienda de Ferrero
Encomienda de Ferrero

Encomienda de Ferrero

Encomienda de Ferrero

Encomienda de Ferrero

Encomienda de Ferrero

Encomienda de Ferrero

Encomienda de Ferrero

Encomienda de Ferrero

Encomienda de Ferrero

4

Acte premier.

Plaza adornada con i acostumia en la nit de San Joan. al foro la iglesia del poble, una casa baixa ab finestra y repous. Dreta y esquerra la del actor.

Escena 1^a

Homes. 1^r, 2^{on} altres voltant la foguera
Hug separat de l'home - assentat
en un banc de pedra. després

Dalia. (se sent tota l'oració.)

H. 1. Es del any la millor diada
la vetllada de 1er Joan.
L'alegria en tot, marcada
demostra un altre vegada
lo pleer mes complet y gran.

H. 2. Jo hi estat en cent batallas;
querrejar per mi ni es pleer,
hi ha atravessat mon acer

tantes formidables mallas
 que contarlas no pot ser.
 La pau! veuse aqui una cosa
 que may me pot agradar.
 al acer, robell i'hi posa
 y robellantse, un i' esposa
 a no pogue'l desvairar
 cuant i' nagi de menester.
 No obstant aquesta vetllada
 també mi' inspira grat pler.
 veure foch en l'entornada
 fa batre'l cor d' un guerrier.

Hug. Ditposos ells que no tenen
 en lo front fatal sagell;
 no son reuencas! No venen
 al mon a se esclaus d'aquell

que l'es Deu, puig no'l compreuem.

Hon. 1.^a Aouy al cartell retorna
l'esforsat compte.

Hug. L'cobart!

Des cuant lo nom qu'heu dit orna
al noble qui eipa nit torna
a son castell, a sa llar.

Hon. 1.^a Ah! qui fals paraular lleusa --

H. 2.^a Hug!

Hon. 1.^a Remensa es.

Hug.

Que son brass
los remensas puch provaus.
mei mentres signi remensa
vosaltres serem esclaus.

Hon. 1.^a Calli la llengua.

Hug

cob l'acer.

sostindré lo que he dit ara.

Hon. 1.^a L'acer, si.

Hon. 2.^a Que aneu a fe?

pot lo brill que l'orna encara
sang de remensa desfer.

Hon. 1.ª Es veritat.

Hon. 2.ª Deben deiparlo.

Hug. Si veujarme puch! mi arredra.

Hon. 2.ª Com a un ca, deben deiparlo!
a un remensa, si; matarlo!
mes de lluny, a cops de pedra.

Sunt Dalis vestida de gitana

Da. Viva! La bona ventura.

Hon. 2.ª Parella digna de vos.

Hug. Un altre insult; Deu piadós!
que es lo que mon bras atura?

Dal. — Voleu que us la digui a vos?

Hon. 2.ª No, no vull darvos la mà.

Dal. No hi fa ri, vos la diré
Uegint los astres.

Hon. 1.^a

Bah! bah!

(fugint de la converso)

Veniu?

(al home segon)

Hon. 2.ª Si, poden passar.

Hug. Algun dia in veujarè

Dal. Y vos voleu...

(à Hug)

Hug. No, deieu-me.

Dal. Y mi ab los astres?

Hug. Tampoch.

Dal. Allavors...

com volguent di us la diré de tots
modos ~

Hug.

Oh, si, diguemme
qui ha d'esser de mi. (allunyeume
beu aviat, cels d'aquet lloch!)

Se deu comprendre qui aixo hi im-
pira una idea baixa de ven-
jansa, mes de cop pensa lo vil
de l'acció y diu l'apant.)

Dal. Fill, honorat de pare y mare,
vostra ma.

Hug. A qui la teniu.

Dal. Vostra estrella no hi encara

Hug. Mes lluirà.

Dal. No ho puch dir are,

Hug. Donchs, qui, en mar rallas llegiu?

Dal. Moltes morts.

Hug. Oh!

Dal. Una venjanra.

Hug. Llegiu, llegiu.

Dal. A traicio

Hug. No es vritat. Jo esser traidor!

Dal. Perduda tota esperanza
vertreu sauch reus e ralis
Hug. tenu!

(donantli monedas y novel-

quentla escotar mes)

Dal. Res vull.

Hug. No comprendi.

Dal. Sou de rassa maledida!...
també jo, unimnos en vida
per venjar nos.

Hug. Ah! ja entendi...

! Una lluyta fratricida! —

(ab horror.)

Dal. Fratricida.... heu de valernon
 d'aquet nom si voleu sang.
 no podem d'eix mot de ferno
 voleu mata, y Deu va ferno
 a tots de lo mateix sang.

Hug Signi.

despres de una pulita lleyta.

Dal. Anem donchs.

(se torna a senti'l tochi de
 la oracio)

Hug Ah! senyor!
 que anava a fer?

(va per entrar al temple)

Dal. Ahout aneu?

Hug A vesar.

Dal. Ah! no poder.

Muy. Sou mon angel tentador.

Dal. L'ira m' separa de Deu.

se l' emporta per la dreta

quida un moment la escena

sola y surten per l'esquerra

Carles y Guillem que baixan

pensadament a la escena.

Escena 2^a

Guillem Carles.

Car Molt poch deuria tardar ella,
en la segona senyal.

Jui. Amorós esteu en Carles.

Car D' un angel del cel baixat
 Ah! si vos l' haguesseu vista
 a vora del riu brodar,
 y vos ulls que son estrellas,
 mentres brilla el sol brillant,
 no podriau resistirne
 la tentacio del aymar.

Jui La veu veure? quant?

Car. Un dia

qu' habent sortit ab company,
 per anà al bosch de cassera
 la vaig veure al retornar.
 A prop del riu ne brodava
 y un somris angelical
 que partia de sos llavis

anava al cor a clavar.

- Que Deu guardi a la doncella,

- que 'l cel quiti al bon galan.

; Seda y or broda la nina

aprop lo riu platejat?

- Seda y or es lo que brodo

si es digne de galan tal.

; Brodareune rica tela?

- Sols lo nom estich brodant

d'aquell que, segons van dir me

es qui m'auria d'aymar.

Miro lo qui ella brodava

y veig lo meu nom grabat.

- Coneixe me la doncella?

- May us via vist encav.

- Puig qui aquet nom vos va dir vos?

- Va ser lo vell del barranch.

Jui. Lo foll?

Car. Si, desde aquell dia
que sol a cassar meu vaig
y sempre a vora'l riu passo
cada tarda al retornar.

Jui. Anen ab cuidado en Carles,
mireu que no arreu lo pas,
que per alli hont lo foll camina
dituen que'l diable hi va.

Car. Que voleu dir?

Jui. Aqueix home
que viu a sobre'l barranch,
que sab llegir en los astres

los feti dels temps que vindran,
que puja a la seva ermita
alunt no hi pot puja'l remat,
y que entra dintre del poble
sent tancat lo muradalt,
no dubteu lo noble en Carles
que aixo es un ser sobrehumà.

Car. Follia!

Jui No, no es follia.

mes cregueume, que nos ha dat
vos, heren de en Rocaplana,
qui així aneu enamorans
de una pobre doncelleta
que aprop del riu va a brodar.

Car Se que no podrà ser meua.

Se que un nom ilustre y gran
no pot viui al de la noya
que es vasalla per mon mal.

Jul. Ditreyeuse, nos ho aconsello;
sabeu que per voluntat
del conypte que i vortre pare
habeu de matrimoni
ab la filla del brau noble

Car y enforçat Uug de Bell-camp,
Voluntat es de mon pare,
voluntat per mi fatal!
pus ni coneix la doncella
ab qui m vol de en molleva
y fins aborreixo l noble - -
encar que poch l'hi mirat.

Jui. No penseu en eipas cosas...

Car. Si, es lo millor no'n feu cas.

Y mentres que'l cel me dona
ocasio per disfrutar

del amor, fora quimera

bon guilleu, visquienu gosant.

Jui. Lo tercer tock.

Se torna a sentir lo tock.

sinten doncellas, tots

los ninys que havia
en lo portal de la iglesia

han desaparecut, i la

lavia de la casa de lo

primer terme. Carles i li

acorta, l'hi ofereix un ram
qui ella guarda.

Guil. Pobre Carles!

(mirant. compassiu)

Quil. Dissimuleu.

Car. Ya te'l ramu.

(entra a la iglesia)

Escena 3ª

Guilleu.

Jui. Pobre Neveu! eixa doncella
crech que de bo t'encisat,
sort que ben prompte l'seu pare
tornarà a lo seu casal
y'l vigilará d'aprop.
pero lo car es estrany.

pero no, lo foll es home
que no l' conto molt critia...
va predir a la doncella
que el nom de qui l' aymara
sera Rocaplana, y temo
que un mal curs li ha donat.

(no sent un corn de cana)
que li sentit! un corn de cana!
qui cana per eix voltant,
sense temer al fantasma
que lo li pot sortir al pas!
Avisals sera bona obra
si be temo... es de jorn .bali!
y tan prompte no apareix,
la sombra per los voltans.

encar tindre temps, li corro
y després al castell vaig.

Escena 4^a

Fordi Roure.

(de la iglesia)

Rou. Vos veniu de la creuada?

Ford. tinc un encarrech urgent,
que mi ha fet venir a esta terra

Rou. Un encarrech?

Ford. Seré breu.

Rou. Molt m'agrada saber coses
de la guerra, escolto atent.

Ford. O, ho dich perquè confio
que altra cop me serviren,

puig de garras de una ferra
me' heu salvat ja a sol ipent,
Vaig marxà de Catalunya
ab molti nobles amichs meus,
y quant vam sè en terra santa
los alarbs, valents guerrers,
en las primeras batallas
presoners nos varen fer.
; La sort nos' va ser contraria!
Quant de nit, recordo bè,
a diu de la presò nostra
renditi estabam: vejeim
com una sombra mouentse
en lo clar de la paret,
Se va atausar a nosaltres

y us va dir ab forca veu:
 Ho sé una cripida secreta
 per l'ont a alguns presoners
 he pogut salvar, que viinguin
 seguint me dos de primé,
 despres salvarem los altres;
 disposense a fugir prest.
 Confiatz varem quedar
 ab lo franch llenguatge d'ell
 y a la sombra vaig seguir
 yo y un altra cavaller.
 Quan apenas l'ayre lliure
 respirabam, al moment
 lo desconegit esclama:
 Mon feudal. Ho vol l'Infern!

y aixecant ab la mà dreta
ab pretera'l punyal d'ell,
al mitj del pit va clavarlo
al desarmat cavaller.

Al tornar de ma sorpresa,
l'assessi fugia prest,

y ni fixarme en sa cara
com volia vaig poguer.

Lo ferit, ab veu espànime
me va dir, jordi, amic meu,
al castell dels trocaplana
anieu prompte, en la paret
de la capella una porta
secretà ne trobareu.

Me va donar bé las senyas

y per pò vüch al castell

Don.

No nos vá dir... que...

Gov.

Si una caixa

de ressort ni trobari

junt ab una relació

del que dech obrar.

Don.

Digueu,

lo cavaller vá morir?

Gov.

Amich meu, se presumeix,

perque encara no acababa

de parlarne així, se veu,

los alarbs al trot veniau

allà alont era junt ab ell.

van pèndreu y eu preso negra

molti de jorn he vicut près,

En quant al ferit, se sab
lo que ls alarbs son crudels
y de cop rematarian
los seus fatalis supriments.

Don. Y eix cavaller com se deya?

Jor. Era l feudal del castell.

Don. Ah! (per mala sort!) no ha mort
y molt prompte aqui l veurem.

Jor. Perà cent?

Don. Jireu la vida
a ni al canvi, vegeu bé
las autorchar que i acostan.

Jor. Si.

Don. Es molt facil que siga ell.

Jor. Anendo a rebrev.

Don. No es propi.

(excusantse)

Del castell dels pirineus
 arriba, vindrà rendit
 adreulo a veure al castell,
 setze anys que falta del poble
 y avuy retorna...

Lo,

Cert es.

vaig a casa a preparar-me.

Don.

fin a mes tant. que veig. Deu!

hauria sortit un romeu que
 s'ha quedat encollat en les
 grans de la iglesia d'ours
 al se i ha anat foll al senti
 i li ficsa lo veogoneig lo
 romeu i abra y seu vai -
 foll lo segueix maquina -

ment.

Opera 6^a

Carles i Estalvia y gent que
surt de la esglesia. aduat foll.

Car. Amor meu!

Eu. Calieu, doncell

Car Perque si mi neu encisat.

Eu Calieu?

Car. O veuri, vritat?

Eu. A la retpa.

(entra a la casa)

Foll.

(sortint)

Seva ell?

Car. No se il qui aquesta doncella.

mi ha dat qui eptassiat la miro,
 quant no la veig fins deliro
 y mi mata l'estar lluny d'ella.
 Mei com podre maij baixá
 a murme ab una vassalla --
 Mei lo foll escolta y calla.

(reparant ab ell)

foll. Ella a vos no baixará.

Car. Foll, mireu lo que diheu,

foll. Se'l que dich, doncell, be ho sé,
 no sé qui sou, no hi fa ré.

Car. Es que soch ---

foll. No mi ho diguen.

No sou prou per la doncella
 y ella a vos no hoy aymará

ni una accio vostra no nos fa
digne de ser espos d'ella.

Car. Mes que trinch de fer?

Foll. Matar!

Car. ; Y a qui ferir se'm demana?

Foll. Al compte de Rocaplana.

Car. (Lo meu pare.)

Foll. Dit está.

(entra per la dreta.)

Escena 7^a

Carles.

Car. Que vol dir això? ; Li perquè
l'odi a mon pare l' domina?
ali. per tout lo foll camina

dit-meu que li va llucifè.
 Qu Guillem ho ha dit; serà
 la fatalitat qui 'l posa
 a mon devant, y se gosa
 veient com me fa pensar,
 o bé que un crim de mon pare
 me separa d'aquet àngel?
 pero no, à qui un arcàngel
 no perdona? Creurè encara
 que la vegi per mon mal,
 y que la meua mirada
 en una dona damnada
 li posat, per sort fatal?
 oh no! entra dins lo temple
 y en lo peu del altar resa!

decli dubtar d'ella y me pesa.
Ella de virtut exemple --
que fer donchs? esperem l'hora
que surti a la seva vetxa,
y del cor ella mateixa
treurá l'espina traidora.

(sen vá aiquerra)

Escena 8^a

Foll dreta a porta Eulalia per la casa.

Foll. No m'ha enganyat mia mirada
lo compte ve en aquest poble,
Ay si bons comptes lo noble
no m' dona ab anima honrada.
Eularia, Eularia.

Qui. Qui crida?

Sou vos, pare?

Foll. Sr, jo soch.

Qui. Que voleu?

foll. Escolta un poch

(trien)

Qui. M'espantieu.

foll. Oh! desseguida!

t'ha sorpres lo focu potser
que tu veus en ma mirada?

la que avans era apagada
l'odi l'encant, no l'plaer.

; no tem de la teva mare
un anell? prompte contesta,

Qui. Prop lo cor.

foll. La joya aquesta

eu ton dit la pots dur ara.
Qu no us entenda:

fol.

Un cavaller
no pot tardar a passar,
a ni ell la deus ensenyar,
y fingeis un grat plaer.

Qu di. perque ---

fol.

secret que guardo
y no'l deu saber ningú,
y beneheis de seguir
lo que eu rebelar tan tardo.

Qu el potsi per lo mateis
que lo noble or diu lo foll?

fol

no ho vulguis sabè: eis oroll
com mei s'acorta, mei creis

20
l'odi eu mon pit.

Qu. M'espanteu.

Per Deu pare...

fol. La vengança
me tornava l'esperança.

Qu. No mirieu que delireu?

fol. Ell i acosta; vina aqui.

; Veus al que va al nütj? a n'ell
deus ensenyarli l'auell.

Qu. No temieu, no farei aixis.

Escena 9.

Foll y Eulalia en primer terme ferrant
Guillieu patjes fondo portan una lliera
de viatge.

Ter. Cosa per cert molt curiosa
es lo del fantasma, a fi-
y que lo temen crech bé
perque creyer en tal cosa.

Jui. Es a dir...

Ter. Dins que i mon pare
que i apareix? bah! bobada,
no ho diguen altre vegada.

Jui. Jo us jur per la mia mare
que es cert.

Ter. Despendo y avant.

Jui. Com volguen.

fol. Oli! cor, espera!

Qu. Quin misteri!...

fol. M" desespera

se calma y m' esta matant.

La lliçera passa per davant
d' Eulalia.

fer. La donçella es ben hermosa.

Qu. Teniu bon senyó, mireu.
(ensenyant l'auell.)

fer. Puch saber lo que voleu?
(indiferent)

Qu. Jo senyor...

fer. (seguint lo camí)
(Ouh! es vergonyosa.)

fol. (Ouh! ni la mira!)

fer. Un auell
ensenyar-me, -que vol di?

Guil No sé...

fer. Ja ni ho dirà a mi.

La robarem y al castell.

Escena 10.

Joll y Lularia

Joll. Oh! mal ma rabia domino!
A ta filla aipis has ofes!
No se aiyó que m passa que é,
mai ideas coordino
y caidi en preocupacions.
Va dir al marpar un dia
que per fill seu miraria
al que en semblants ocasions
li ensenyés l'auell...: levá
qui es mei vil de lo que m penso?

no veig clar y no in conveuso
que tant vil se juga obrar.

Qu. que teniu?

Foll. (Oh! filla meua!

si tu ets sols mon goig y mort

; perque vull per mala sort
que altre t' digni filla seva.

Qu. Pare, perque truit esteu?

digneu-me d' una vegada

perque may una mirada
de tendre amor me doneu?

Foll. Deu me feu guarda una joya

que no he sabut apreciar,

ava que t' anava a dar

veig lo que val bona noya.

Qu. Perque ab mi useu lo misterí
que un rodeia, perque no feu?
i perque yo soch? —

Joll. Lo goig meu!

mei preluat que pot haberhi

Qu. Y donchs que priva de dir

perque junts no vivim, pare?

(Monument de Joll)

Es que jo —

Joll. No diguis ara
lo que suposas de mi.

Y pensa que si un consol
en lo mon per mi'l cel posa,
es lo contemplante hermosa
mirante com miro al sol,

puer si a' n' al fi ma vellea
 crech tenir mes corregada
 e que confio que honrada
 serà sempre la pagesa,
 te vull sempre aprop de mi.

y si'l mon ignora eucara,
 que tu m'ets filla y jo pare
 deixi que ho ignori aixi.

Per ço si entro a cara teva
 no es may per aquesta entrada,
 e per una altra amagada
 en lo teu hort, filla meua,
 y'l poble aixi no sospita
 com tu ara sospitabas;
 mei si honrada, si aymabas,
 demostrarho i necessita!

Qu. Perdoneu a vostra filla ---
meu lo dubte es tan cruel ---

fol. (Oh! de virtut val un cel
cupsa mirada que brilla.

Qu Deide avuy filla obedient
no tindré en vos cap secret.
Si fins crech que ara mal fet
eu aymá ---

fol. No descontent
deus mostrar, si es qu'è t'adora;
mes si acas ve ab son mal cor
a robar-te pau y honor
per tu vetllarè a tot hora.
Y si ell t'estima com deu,
ell farà per alcanzar-te. ---

Qu

Dequen.

Foll.

No puchi contestar te
(Ma venjanra)

Qu

Vos diriu.

Encar que d'amor s'abrassa
mon cor os obelirè.

Foll.

Lo que t'guarda a diu deu se.
entra també dintre a casa.

Qu

(De lo meu cor mare meua
feu cumplir lo meu anhèl.)

Foll.

filla meua, desde'l cel
vetlla per la filla teua.

Escena II.

Lo foll.

=

¿ Perque vol la meua sort
que així perdi la esperanza?
que avant vingui la venjanza
que ab la seva faus la mort!
¿ No se que no fa? de vegades
no in vull vejar, me retorna
preit mon desitj y quant torna
marca mellor sas petjadas.
Pero no, sense malicia
dech obrar, venjanza no
dech exigir del traido,
justicia, no mes justicia.
¿ Pero qui me la pot dar
oh! señor, ab vos confio
a ell sols ma justicia fio,

25

per l'honor vaig a vetllar

(vam)

Escena 12.

Ulrich vestit d'habit ab barba

4 cabellera creuada)

U. Per fi'l plau empleix, torno a la vida
buscant mes desengany, buscant mes

penas,

lligant me un altre cop a las cadenas
de dol que'l mon nos dona sens mida.

quin' anys ja in passat! que desseguida
passau los anys, l'enyor, sento mas venas
de la sang juvenil bullir me plena
4 l'odi diu lo cor que may s'olvidá.

No n'hi ha prou de quinze anys de
penitencia,

que per torment me dongui Deu en-
cara

de odis un infern sense clemencia,

pero que dich, Deu meu! o ofendi ara

y perdoneume vos la irreverencia.

Tembe via en mon cor l'amor de para.

Escena 13.

Dit Carles després foll.

Car. Pulavia, Pulavia.

(trucan a la porta)

Ul.

(qui truca)

en aquella porta?

Car.

Eularia.

no respont y lo temps corra

Ul.

(que voldrà di aïpo?)

fol.

(surtint)

que passa?

Car.

ohi foll. foll per pietat

si voleu bé a ni aquest angel

temeuho del conypte tot

Ul.

(Escoltem, de ferrou parlan!)

fol.

Prompte, expliqueuse mes clar

Ca

fava podi que jo ni estava

a la vora del canni,

quant un qui al castell anaban

acompanyant a ni al conypte

deyan aqueixas paraulas
Al castell duren la noya
que l'anomenan l'Eularia
perque això es la voluntat
del compte de Rocaplana.

Eucar no sento di això
vinch aquí per avisarla -
mei no respont, quin neguit!

fol. Bon doncell tingneu mei calma,
Aquí no hi hà lo perill
que hi veyeu tant crecint ara.
qui sab si la seva sort
vol fe' l'compte Rocaplana!
Car. no us entenech.

fol. Costan d'entendre

sempre las mevas paraulas
si la estimen, si volen
que sigui felis l' Eulalia,
juren no oposarvos vos
als que vinguin a buscarla.

Car Pero com --

fol. Es mon secret

Ul. | A mi in toca esta a la quaita.)

Car Vos no juro, mei---

fol. Callieu

Entre il foll y aquest pobre angel
hi ha un amor encor mei pur
qui entre un noble y sa vassalla.

Car (So de un foll me dech fiar!)

fol. Vos debem dubtar encara

perque un foll sempre es un foll.

Car (li llegeix en una mirada!)

Joll. Mes preguntem a la noya
ja qui esperem per parlarla
com sempre: que isca a la veïpa.

Car qui nos ho ha dit...

Joll. Ho dubtem, ara?

Car Oh! no!

Joll. Pensem que la sort
vé del castell a buscarla.

(Potsi així encara se salvi
lo compte de Rocaplana.)

Car Oh! parlem!

Joll. Ya nos he dit prou.

Adieu que lo temps no tarda.

Can Ho vigilari d' aprop.
 wo mi enganyau sas paraulas.
 seu va.)

Escena II.

Foll. Ultich.

=

Foll. Senyor, heu oit lo prech
 d' eix pobre vell que os adora,
 y pietat habien tingut
 d' eixa flor del camp hermosa.

VI. foll.

foll. Deu, es cert lo que miro?

VI. wo temen.

foll. Vos sou la sombra

del vell compte Rocaplana

Vl. Soeu qui vetlla per votr' honra.

foli / Dú t' habit, barba crecuda —
cuipis van entèrra al compte)

Vl. Wo invocaban ara a Deu?

so aquí per ajuda vostra;

y creyume, no us fieu

de la mudansa del compte

que qui s' va embrutar las mans

en sang de jermá en mal hora

a la vostra Eularia pot

solo portarli la deshonra.

foli (Oh! quina altre infamia nova

me revela.

Vl.

Deu us posa

com ordre, que no diguen
 res del que passa a la noya
 Ja qui encara es ignocent,
 no despullen la flò hermosa!

fol.

Pero si lo traidó pot --

Ul.

no no creyen, vetllo aqui fora,
 Deu que tot ho pot ni envia
 a vetllar per la seva honra.

(pau)

Ara escolten, una ofensa
 temps passat no us feu lo compte.

fol.

Ohi si!

Ul.

D'ell volen vos
 venjantra?

fol.

Interminadora

(ab ira)
Ul. Doncas signeu al castell
al terminar l' hora nona.
fol. No farei falta.

Ul. o Ara enciu.

(jo vetllo per la meua honra.)

Escena 15.

Ulrich Eularia.

Ul. Ferrant, ai mer de la vida
l' hora robarme pretem,
mes jo sabri tos intem
destorbar, vil fraticida.

Eu. (sortint a lo reips)
quant tarda, ja ha passat l' hora,

brilla la lluna en mon front.
lo fantasma!

(trayentse lo covo)

Ul.

No i confou
ma ratió; no ella que adora
lo meu cor la ditpa mia.
¡Y l'espanto!

(acostenssi)

Nos doncella---

Qu. Ah!

(trayentse las mans de lo covo)

Ul.

(Lo mateix somri ella
ti que sa mare tenia.)
Termin por!

Qu.

Oh. si, mi espanta

votre mirada... er de foch.

Ul. Pus perdoueu si no'm modé...
que votre mirar m'encanta.

Eu. Oh! tinguen de mi demencia,
feuse enllà d'eiç mon essent.

Ul. Foch un pobre penitent
que cumpreç la penitencia.

Eu. Aparteüs, me feu horror.

Ul. perque mon mirar t'espanta!
Miro com miro à una santa,
eiç foch no er dels ulls; del cor.

Eu. (No se que nos fa, vull fugir
ya la reipa etich clavada.)

Ul. perque m'neguen la mirada
si m'mata votre patir.

Eu. Vos escolto.

II.

Viuch d' amor
 a epatarne dolosa quiepa,
 pero sempre aquesta reipa
 aferrada a' u' al meu cor.

Escolten, no os han dit qui eran
 may vortres pares!

Qu.

Oh! si.

La mare es al cel y alli
 los seus brassos ja ni esperan.

VI.

Una perduda esperanza.
 Vortre pare saben quies?

Qu.

Perque m' no preguntan?

VI

No es mes ---

o

que curiositat, si os causa ---

El.

Escolten. (Com me domina

Mon pare pena per mi
perque filla no in pot di
pero mon cor endevina
que il seu dolor no perilla
que com lo meu sigui encara,
qui es trit no poder dir pare!

Ul. Qui es trit, no poguer di filla!

Eu. Y vos, que busquen pe'l mon?

Ul. Vindu buscant una esperanza,
quinse anys fa, mes se mi alcanza
que quant es aprop se'm fou.

Eu. Que busquen?

Ul. Busco a ma filla.

Eu. L'heu perduda?

Ul. fa molts anys.

Eu. La Trobareu?

Ab afanyo,

que la perdi no perilla

Qu. Y cap recort de son pare
te cipa noya, beiat d'ell.

VI. No si si guarda...

fixantse ab l'auell que

porta Culavà,

Ohi un auell

com el que vos porteu ara.

Qu. Que sou vos d'aquesta terra?

VI. Si, filla aqui vegi'l sol,
mes quant l'infortuni vol
fe a un desgraciat, lo desterra.
Escolteu, si un viandant.
a la veipa se nos paraba

y caritat demanaba
n' hi fariau?

Qu

Al instant.

Ul.

Lo nos ne vindrà demanar.

Escena 1^a

Dits Carles

Qu Com.: vos?

Car

[Un home a la reixa]

Ul. Voldria en vostra mateixa
front, ardent bes estampar

El. No, cremarà vostre llavi

Car. Serà cert lo que he sentit!

Oh! tu, vil vassall, que has dit!

(punyal en mà)

Ul. tu!

(reconcependo)

- Can. La sombra de mon avi!
- Vl. No ho diguis, ab ta ilusió
no aumentis aipi mas penas,
la saudi que corra en mas venas
no n' es la sang d' un felló
- Can. La meua rabia m' confon,
mes sou mon avi y faria —
- Vl. No so ton avi; es follia,
encara soch d' aquest mon.
- Can. Puer soch hereu del castell,
y vo vassall, no prometo —
- Vl. Hereu del castell, nos reto!
- Can. Oh! sols nos salva'l si tant vall.
- Vl. ja. ja. ja!

Car.

(furis)

fiqneus dius.

(a Pulatio)

Qu. Oli' no.

Car.

fiqneus dius sens treva

Ul. Ab quindret no dius, ab quim?

Car. E una vassalla meva.

Del cantell soch l' heren

Ul.

. Ell?

ja, ja ja!

(ab inuis)

Car.

Vos...

ananti a donar una tofeta.

Procaplana lo dete y dia.

Ul.

. Rendexpte!

Car. Cervera.

VI. A ella descubreixte
que és senyora del castell!

lluytan bras o brai ab carles

que cau de genolls

ja'. ja'. ja'. ja'. ja'. ja'. ja'.

Car. (M' ha humillat; té'l bras de ferro.)

Qu quin secret —

VI. Ya, si no ni erro,

ella vos permet aixecà.

Car. Mes quin secret poderò
tenir, que ni heu humillat?

VI. Oh. cap, jo que ni he burlat
de vos, senyo heren, de vos.

Qu Oh. tinguen compassio d'ell,
ell li té dret... -

Vl. Oh!

Ca Es mon amor.

Vl. (No vull tronçar el seu cor,
aiçò salva a la donzella.)

Ca (Mal la meua ira contindrè.)

Vl. Si voleu a la donzella
heu de fer per l'amor d'ella.

Per protegir-la jo vindré.

Ca (Oh! com' m' humilla) diguen.

Vl. Cumpriu l'ordre que se us dona.

Ca Cumpriu-la.

(suplicant)

Vl. Sense perdre estona

al castell retornareu.

Ca (No hi ha dubte en lo meu avi.)

obediço.

35

Ul. Y avo donzella
entreu dius, ho aconsella
votre aiman per lo meu llavi.
Eu Ho faig.

Car. Qui sou? (ficantse diu)

Ul. No ho sabreu,

Car Mei ella --

Ul. Vos seva esposa
si aiço pod ferla ditposa.

Car Ho us ho juro.

Ul. Donchs aneu.

(Cinder se'n va cap al
furo dreta)

Escena última.

Ulrich. foll. Jordi - Guillem patjer
lupo Roure.
(per ordre.)

Ul. Ja se'n va, però's detura,
veuen patjer y son pare --
los deuen passar -- creu ara al foll
al foll --- m' idea es segura.

Rou. Al castell volen anar?
(sortin Jordi y Roure)

y si trobem la visio.

Jor. No temen, es ilusio
votre, callem! qui ven?

Rou. que hi ha?

Jor. ~~La~~ antorcha apagar

Cor. Les autorchar apagan.

Rou. No se lo que podrà ser.

Cor. No saben qui son?

Rou. No ho sé.

Cor. Es estrany, veig que s' amagan
de nosaltres, observem.

Rou. Detrai de la iglesia aqui

Cor. Depressa.

Rou. Seguiu-me a mi

que potsen un bé, farém.

Jui (no culten)

No resintirà la porta,

es molt vella.

Jen Pus aviat.

(no preparant)

Mou.

Et lo compte.

Gov.

(amagat)
Si, es veritat.

Jer. Me da durien viva o morta.

Jun. Dins poch serien al castell.

(van per terra la porta a terra)

Jun. Molt resisteixiu, pero avé—

La porta, 'ha obert.

Ulrich apareix en un
llindar evolvant de braços
la llum, brilla sobre ell.

Ah!

(espantat)

Jer. La sombra del meu pare!

can agudat, Jordi

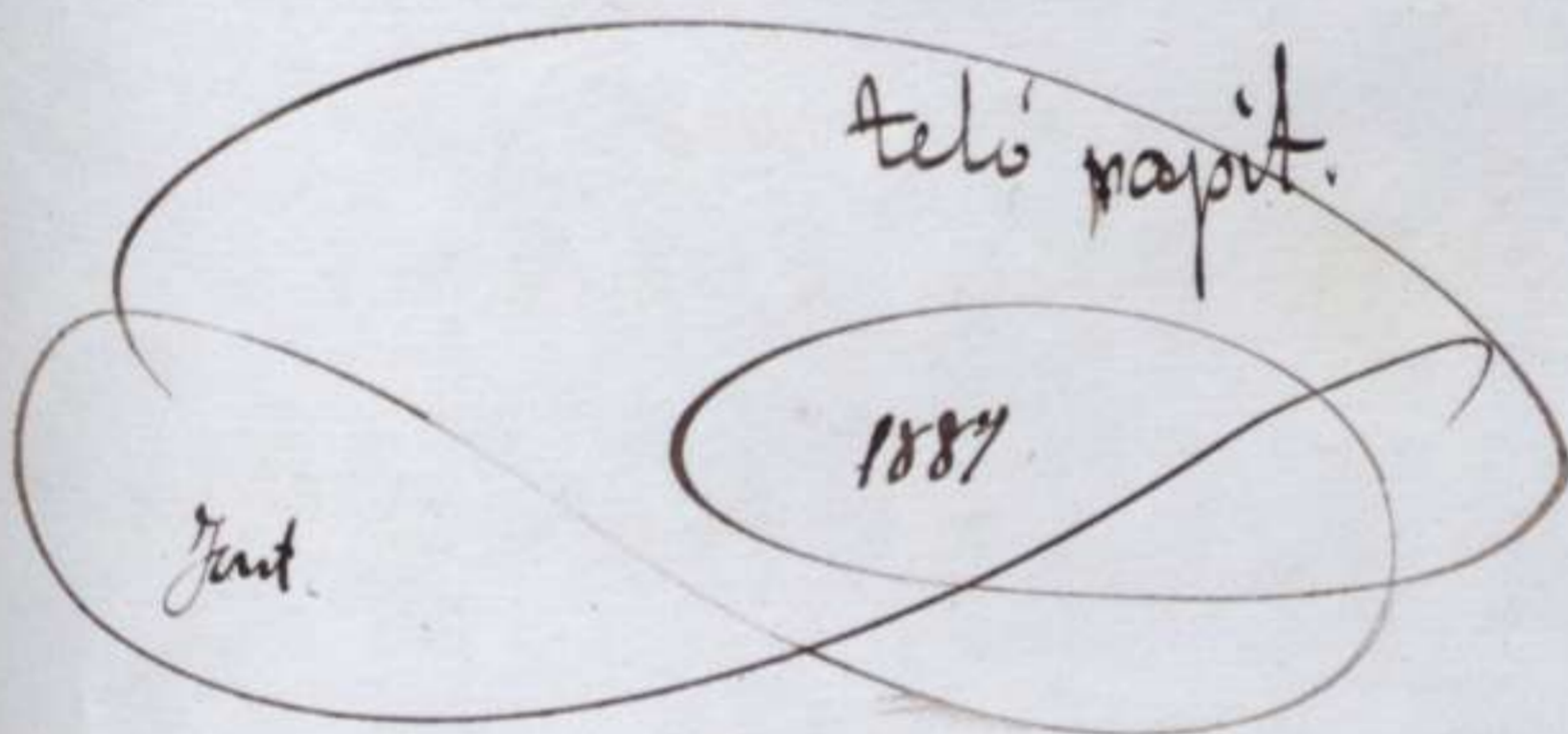
y foll van acontantse

per unigi al unde y esclame,

Lor. Ya notinchi cap dubte, es ell!

Cuadro,

telo papit.

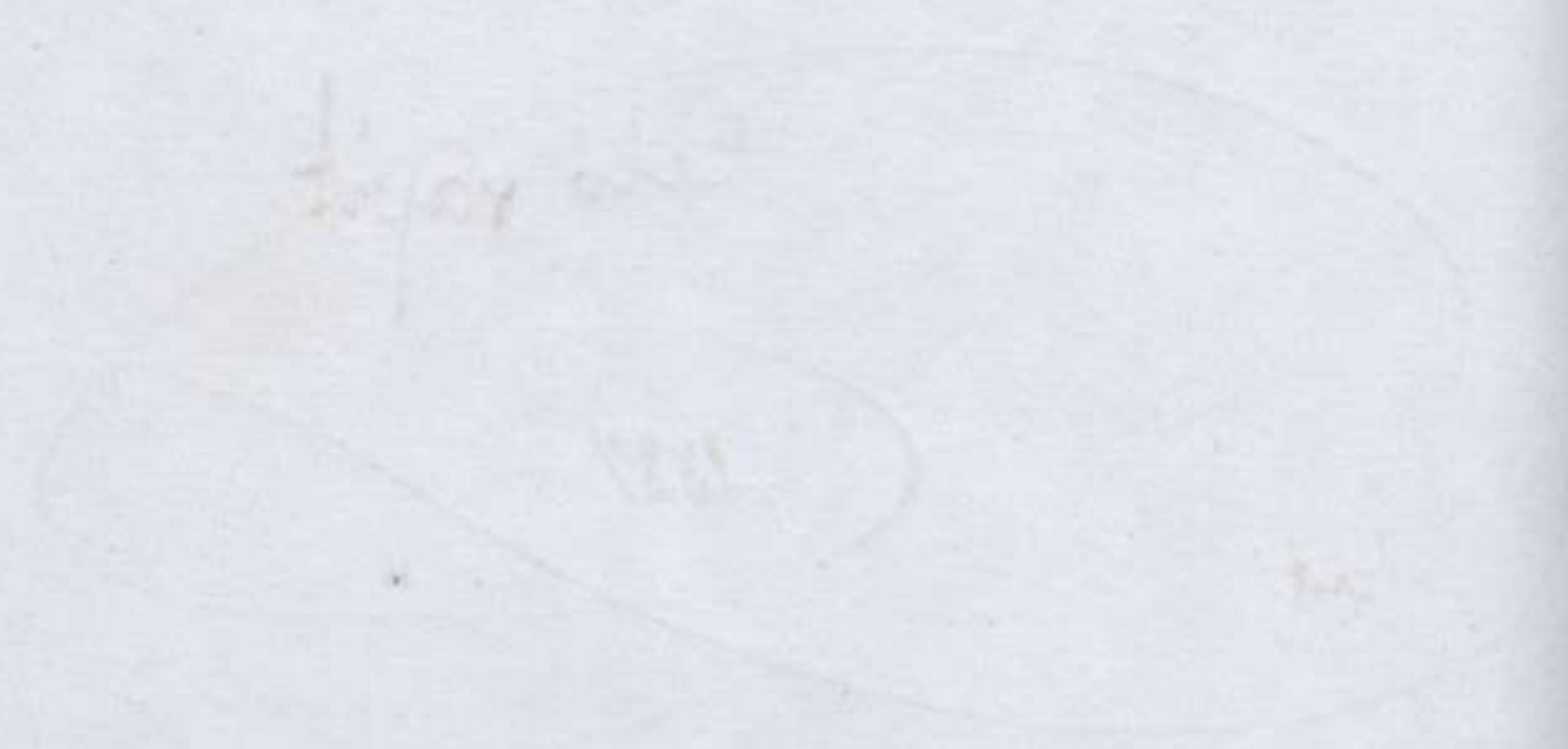
Handwritten text at the top of the page, possibly a title or header.

Second line of handwritten text.

Third line of handwritten text, possibly a date or location.

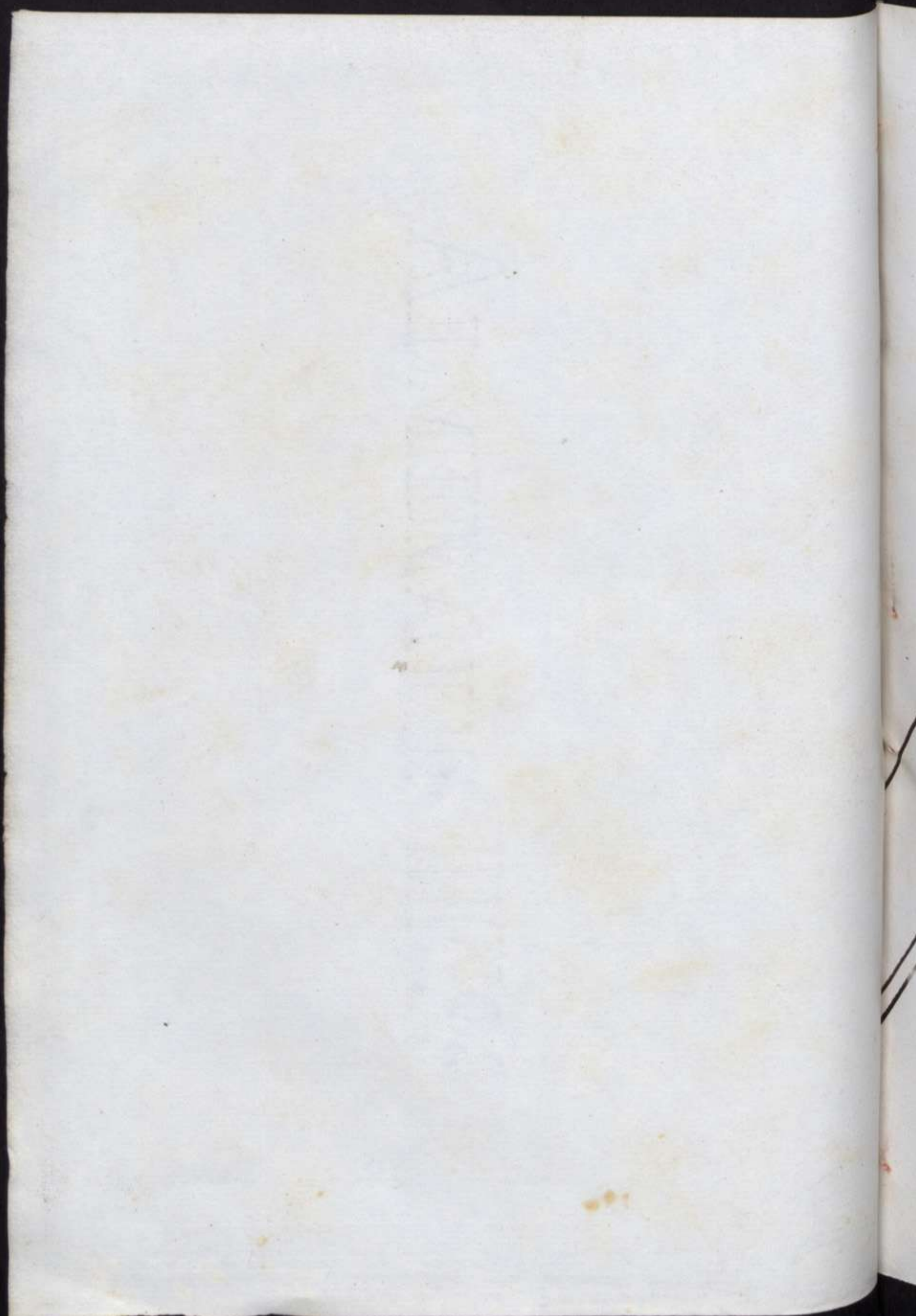
Fourth line of handwritten text.

Fifth line of handwritten text.

Small handwritten text or initials inside the oval shape.

Tragedia en Bacter
original
de

LA MAMA DE DEU.

Emili Boix.

Acte Segon.

1844

1845

THE
MUSEUM

AMERICAN

ARTS

1846

La ma de Deu!

tragedia en 3 actes.

Acte segon.

1850

1851

1852

1853

Acte segon.

=

Saló del castell; à la Dreta del actor una porta que dona à una galeria, veyentse un poch de la barana d'una escalinata que baixa al jardí: Ab la esquerra la entrada à la capella: ehl foro tres grans arcadas de las que penjan riquisims cortinatjes: La de mes à la Dreta dona à un altre galeria per la que també s baixa al jardí. La del mitj dona al saló de ceremonias y al Descorres la cortina se deu veurer un trono ab la cadira Comptal.

La de la esquerra va a las habitacions
del Compte. Paulas ab candelabros. Dos
ricas cadiras, escambells. Dos panoplies.
Es de nit.

Escena 3^a

Guillem. Després patjes.

=

Gui. No hi ha mes, lo cas es cert.
la sombra'ns ha cipit al pas.
al anar a buscar la noya,
que a n'el Compte va encisar.
Ell ho volgué! Encave crech
que tinch sempre al meu devant

aquell espectre terrible
ab mi fieso son miror.

lo semblant acusador
immobil erenhat de mans.

Pobre compte! el mateix punt
que vam retornar al palau
se va ficar dins sa cambra
y d'alli no ha exigit encor.

fins temo per sa raho;
quant tornabam, ni ha semblat
qu'ha exclamat una vegada

"ha vingut per mon germà!"

Quina idea!... De sa cambra
encor no ha exigit; va quedar
sentat devant una taula

com si fos d'un somni esclau.

Donchs si are li fessim evewe-
que no mes un somni ha estat...
à probarho, à mi los patjes;
No dubto "l podre salvar

(Entren los patjes.)

Veniu, los patjes, veniu,
y escolten, qu'urgen lo cas;
per salva al compte, es precis
ocultarli la oritat.

Et qualsevol que preguntí
de vosaltres, per etrav,

si os recorden d'ixa nit.

D'aquell fantasma fatal.

Contesten que potsi un somni

posa en confusió son cap.
 lo majordom assegura
 tot lo que es pugui passar.
 sobre oner. (Genoan los patjos.)

Que crant desperti
 tranquils no nos trovi si acas.
 (Comencio.)

Cumplim ab las sevas ordres
 com si res haquies passat
 entrare a la seva cambra
 per lo que pugui manar.....
 Mes... vers aqui's dirigeix
 palit y atemorizat.

=

Escena 2^a.

Guillem separat a un costat: Ferran.

=

Que ha passat per mi! no trovo
explicació del que fou.

¿Va ser mon pare? No's prou
la meua ment, mes si enуро

a mos patjes, pensavant

qu'es per temer la visió
mes, si la temo, per pò

los meus patjes no ho sabran.

Abli'n Guillem. Major Dom

que tenir? Esteu confós.

Qui. Senyor, pensaba que vos.

Desde que en eip castell som,

de la sombra no heu eixit;
jo hi he entrat no fava molt
y he vist, qu' estantme tot sol
vos habiau adormit.

Ferr. Es cert, ara he despertat...
mes... jo no he sortit a fora
aqueixa nit fava un hora...

Qui. Senyo...

Ferr. Parlam. ; Dins oritat?
; No os varem un ordre da
de portar a una doncella
aqui al castell? Puig qu'es d'ella?

Qui. Encor s'ha d'ana a busca.

Ferr. Com; no hi heu anat encare?

Qui. Que jo sapiga, senyor...

Ferr. - Digas, ets lleal servidor?

Qui. - Ja servia al vostre pare.

Ferr. - Puig mi' enganyas, que tu ab mi
vas venirhi, pensa bé.

Qui. - Ja ha dit senyor, no sé,
qu' sípit hagueu vos d'aquí.

Ferr. - Parlabas d'una visió.

qu' eipa nit apareixia,

quant a lo castell venia.

Qui. - Ho recordo; es cert, senyo.

Ferr. - Y sabs si s'ha aparegut?

Qui. - No sé qu' encara l'hagia vista.

Ferr. - (¿Serà somni? No, tant trista

la meua sort ha sigut.)

Digas, No'm ments?

Qui-

Vos... Digneu...

Jerr- Ya ho sabré jo mes de cert.

(per pregunton ves se pert.)

¡Ola, patjes!

Qui-

Jo...

Jerr-

Digneu

(als patjes.)

¿Qui ab mi ha vingut de vosaltres al poble? ¿Ningú contesta?

¿Qui es qui ha vist la sombra aquesta que s'creu mon pare? Hi han altres patjes al castell?

(ab Guillem.)

Qui-

Senyor....

Jerr- (Ha estat un somni no més.)

Abreusen. ja no vull res.

(els patjes. que
s'envan.)

¿Estem sols?

qui - Parlen sens por.

qui - ¿No ha vingut encara mon fill?

qui - Es en sa cambra.

qui -

Corrent.

Bineh tractat son casament

y vuy sébreu si hi ha perill

que pugui ferlo infelis;

tu que d'aprop l'has guardat

sabs si l'has fave desgraciat?

qui - Yo... senyó... no ho crech aixís

ans penso que serà bé.

que 's casi ab noble Doncella
 encara que poch amor a ella
 tingue en Charles de primé.
 Perque si l'heipau estar
 solter, fins que vos falten.
 temo molt que l'vostre heren
 ab vasalla 's casará.

Donc. - Que dius?

Qui. - Està enamorat
 ell de ... de una Doncella
 que si bé la crech discreta,
 es vasalla, la vitat.

Donc. - Hola, mentres que proposa
 a n' U de Bell-Camp l'unio,
 prent altre resolucio

y aixís enfaltar-me gosa.

! Mes viva Sen, no serà!

! Si ell avans m'ho hagues dit
no hi hauria consentit

y no fora tant faltor.

que si acàs al De Bell-camp
l'hi retiva la promesa

no se com seria presa

l'informalitat. (Veyam.)

! es venir mon fill, aquí

l'hi diràs que jo l'espero.

(Oh! senyo heven no tolero

que a n' a mi se m'falti així.)

Qui. Sen quant a aquella donella.

Sen. Altre dia esperaven

que vosaltres no tindreu
temor a la visió aquella.

Escena 3^a.

Devant.

=

Viva Deu, m'ha atropellat
lo meu somni; encor no sé
si somis ave, o bé que
es avans qu'he somniat.
Pero jo he vist la mirada
de mon pare, ben present
la tinch; mon enteniment
m'ha faltat eipa vegada!
¿Es potser qu'aquet castell

fatals recorts guarda encara!

En aquí la meua mare
va se ultrajada per ell.

Per mon pare! Si d'aquí
comptes vens a demanarme,

pensar deus, qu'has de trovarme
sens que tremoli mon bras.

Escena 4^a:

Dit y Charles.

=

Char. Sou vos, senyo, qui m demana!

Jess. Charles.

Car.

Pare. (Besantli la ma)

Jess.

Estolta atent.

Donc - ¿Perquè t' mostres desatent
ab lo que ton pare mana?

Car - Jo...

Donc - Des quant lo senyo heven
se even ab forsa sobrada
per dar d'amor la mirada
à la que no pot, ni deu.

Car - Estranya rebuda à fe,

ay que crech que no mereixo.

Donc - Pròbam puig qu'injust me queixo.

Car - Esperen que ho provaré.

Filla del poble es, oritat.

la nina del meu amor;

pero es reina de mon cor,

y es son imperi sagrat.

Mes enaltida donella
jo trobarne no podrè;
candidesa, virtut, fe...
tot lo bo se junta ab ella.

Ferr. - Mes es vasalla.

Car. - Si; y aipi
porta l'honra descuberta.
lo noble lai du cuberta
ab trossos de pergamini.

Ferr. - Molt poch importante deu
de lo poble la baipesa.

Car. - Baipesa, may! la grandesa
del poble dirne deuen.
Per satisfer ambicions
lo noble lluita... de franch;

ell lluita y dona sa sang
per pintar vostres blasons.

Ell es qui us regala un poble,
esforçat, valent y lleal,

per ell sou senyo feudal

per ell es noble lo noble.

Si el rey te ceptre y corona

res d'aypo digui ser seu.

tot aypo a lo poble ho deu

qu'es lo poble qui li dona;

Y es en va lo dictar lleys

per destruir poblats y valls!

Quant s'acabin los vasalls,

s'acabavant també 'ls reys!

serv. - Calla!

Car-

Si! mes ans diré
que l'honor de casa nostre
per un fet, no meu, si, vostre,
en perill està pot ser.
es una doncella del poble
també volem aconseguir.

Don- Qu'es lo que sabs tu per dir...

Car- Tot lo vostre intent innoble.

En aquí sense dubtar,

molt més que jo sou vos ara,
lo qu'es digne per mon pare,
i perq mi perquè no'n serà?

Don- Ma dignitat no s'abaixa
perquè sols la vuy aquí...

Car- Per ultrajarla y així

50
l'hom encor mes se rebaixa.

Jerr- Irreverent.

Car-

Puch mostra

que no'm porto irreverent,
quant en lo primer moment
ja vos hi besat la mà.

Jerr- Obcabem donchs la crestio,

y obeip lo que vaig a dirte.

no pensis entretenirte

en amors per la raho

que Hug de Bell-camp l'esforçat,

nos honra ab la filla seva.

y no vull, per causa teva,

trencar la nostre amistat.

Car-

Compreneh la vostre intencio:

D' aquest modo seran meus
tres castells dels Pirineus.
mes de la muller i el cor, no.

Y ¡ay del meu amor! ja un ocell
a qui el misteri rodeja;
a qui no basta una reixa
perque pari lo pas ell.

puig per art del diable o no,
entra per lo muradal
quant es tancaat lo portal,
com si fos una ilusio;

qu'en los astres ha llegit;
qu'endovina lo que un pensa;
quant aqueix amor comensa
lo desenllaç ja ha predit.

Ferr.- De totas aquestas fetas
 De sobrehumà no hi viures;
 en lo nuadal, jo sé
 que hi han sortidas secretas.

Carr.- Digni sobrehumà o be no.
 jo crech en la ciencia seva
 que m va dir no seva teva
 si a vos no ho mate avans jo.

Ferr.- Atrevit... vols dir potser.

Carr.- Jo dich lo que m va di l' Foll.
 Si vos temeu... lo meu coll
 a vostres mans posaré.
 Conta l' historia de Roma
 que Trevola un jorn volgué
 mata al César, pero que

sa ma, errant mata' a un' altre home.
d'avors de l'ira en l'eses,
ja qu' aipis va equivocar-se,
la seva ma va cremar-se
perquè no s'errés may més.
Mortause jo! ja pot ser....
també 'm puch equivocar
Pero, hos ho juró! la ma.
també en lo foeh posaré.

Escena 5ª

Derrant després Guillem.

=

Cumpliré ma voluntat
al fi es abon fill... y podré

D'aquet modo ja fa bé,
 un jorn dirli la veritat.
 Si acàs la mala sort d'ell
 fa saber 'l que hi fet al poble
 sa muller ne serà noble
 y ell governarà un castell.

(Pausa.)

Deu ho volgué, va tentar-me
 aquest castell, sa noblesa,
 del meu germà la grandesa...
 y per res vaig arredrar-me.
 N'era lo sobira compte
 lo meu germà... jo com bort,
 res ne tenia... Ah! sa mort
 trovi per remey ben prompte!

Vaing matarlo! Yo vaig fe
com la neu que glasa ahont toca,
bastard... Dech teni de roca
los entranyas...; Com pot se
que no sigui aipis? Si encare
no era al mon, o nat apenas
la sang que corri en sas venas
va regar-me lo meu pare?

Tant semblant fisonomia
tenia ab lo meu germà,
qu' aipò sols, me va inspirar
fer lo que vaig fe aquell dia.
Donchs a que dar-me l'neguit
que lo remordiment dona...

Ma es fet! Gosem una estona

lo pur orle de la nit.

53

(Just a la galeria y se sent

cantar desde dins ab acompa-

yament de arpa còlica la

trova següent.)

„ Una doncella fugia

en brassos de son galan

quant de cop un tró resona

que l'espay feu tremolar,

La doncella que al cel mira

dir aïpis al aimant seu:

no fugim! Deu nos ho mana.

„ Jo he sentit la veu de Deu! „

Herr-

Cipa trova en ma infantesa

la he sentit, era 'l goig meu.

Ne diuen: a la veu de Deu,

Ho'n dich la de la puresa.

Dels trobadors lo castell

sempre es lo lloch desitjat,

un se'n deu habe allotjat

que ha estès la nit son mantell.

Gui- Senyor, un brau cavaller

hospedatje per la nit

me demana.

Dev-

¡No't ha dit

son nom?

Gui-

No mes aqui ve

(Guillem senor.)

Dev-

que al castell trove bon lit.

Escena 6^a

Ferrant y Jordi.

=

Jor. Dispensen.

Ferr. (¡qui esser podra!)
i

Puuig no es nova aqueixa cara.)

Jor. Potser no'm coneixeu ara...

més apreten eixa mà

que deuen obligació.

Ferr. Parlen clar, si no entench mal....

Jor. Va arrancarvos un punyal

que os va clavar un fello.

Ferr. No recordo...

Jor.

En Palestina....

Genr. (Ahi)

Yor. Os ne recorder per fi

Genr. (Qui podria ser?) Ah! si, si.
Vostre nom?...

Yor. No ho endavina?

Vostre memoria, miren.

eiya penyora. (di dona un
pinyol.)

Genr. (¡Que miro!)

Yor. Us lo van clavar....

Genr. (¡Deliro!)

Yor. Y vostre es senyor, preneu.

¡Setse anys hi estat presoner!

¡Y vos, com os van salvar?

Genr. (Per quin malehit estrav....)

La casualitat volgué,
puig que encara que la ferida
vase al pit.

Mor. Os enganyen,
vase al coll.

Donc. Oh, si, be Dihen,
l'altre vase al pit, se oblida
tanta cosa, Forsetse anys!...
Y Despres ab la caiguda,
ma ment molt desvanescuda
va quedar...

Mor. Oh! cuants enganyo!
creyen, van corre en mos brassos...

Donc. L'altre cop que m van ferir.

Mor. Record no Diben tenir

De lo que via lo Massos
que'ns unien?

Joc.- Si, mes dihen.

Joc.- L'encarrech que'm varen dar
que vingues a rescatar
una caixa, recorder?

Joc.- Si....

Joc.- Hi ha un escrit qu'en hora bona
vostre pare va firmar
y jo debia entregar
al compte de Barcelona.

Joc.- Anen dihent. (Ab ansia.)

Joc.- Qu'era van dirre
en una porta amagada
en la capella. Tapada

pel tapis, van epigirme
que al retornar a ma terra,
la primer cosa que fes
fos que a cip castell vingues
per cumplir.

terr- (Deu de la guerra!)

terr- No hi pogut cumplir avans
puig la preso m'ho privaba...
Mes ja que hi soch...

terr- (Be esperaba.)

terr- La veureu dins pochs instants
Ahont es la capella?

terr- obqui.

terr- No temeu, la trobareu,
seguirume a mi.

Jerr-

(Pot surt bé.)

(Mes) ¡oh! quina idea

(De cop y mirant la cell

del compte.)

Hor-

(¡Si!)

Jerr-

que tenim?

Hor-

Sufreix enganys

ma memoria per ma vida.

¡que hi volem fer, un oblida
tantas cosas, ¡Ja setse anys!

Jerr-

Ja setse anys...

Hor-

que s'va ferir

al compte... pero dignen,

tinch un dubte, responen,

va si al entrar o al eixir

57
lo compte de la presó?

Jerr- Ah! c'èst.

Mor- Veig que no està
turbada com creya jo
vostre ment, recorda això...

(M'a sospita.)

Jerr- ¿Que teniu?

Mor- No ve, trobarém la caixa
(que no sospití que...)

Jerr- Vaja,
bon home que no veniu?

Mor- Que 'n costés molt de trobar
sent tant fosc facil seria,
esperem que brilli 'l dia,
y tindrem temps per buscar.

Jeri- abra no!... (que no sospiti.)

Yor- abra'm trobo fatigat:

sis deguas he caminat.

¡tindreu quant se necessita
per dema buscarla!

Jeri- Si.

Yor- Ning confieu senyo feudal

Jeri- que's necessita?

Yor- ¡Un punyal!

Jeri- Lo tindré.

Yor- ¡Ya'l tindreu fi!

Escena 4ª

Servant.

=

Gornius ó qu'es lo que'm passa
 quant ara se ha despedit,
 sense pensar aixó ha dit
 ó be ha fet una amenssa,
 Mes pensi que no abandono
 eip castell que tant me costa,
 que si mon sol va a la posta
 encare es meu aquet tronó.

Escena 8ª.

Gerrant y Ulrich.

(Gerrant tira la cortina y
 apareix Ulrich sentat en
 lo tronó vestit de cota de
 malla ab barba y cabell)

lleva com l'altre

acte lo qual responi)

ull. Aquest tronc encare es meu.

serv. Ah!

ull. ¡B'espanto! ¡Doch ton pare!
mes que ho fa quem no veig are
al castell lo germa teu!

Contesta! ahont es vuy sabé,
li vuy dar una abrassada.

serv. ¡Binch sa guarda encarregada.
per saber alli hont deu ser!

ull. Puig escolta, Cain un dia
à ma armada mata à abel
y lo Senyor deu del cel,
Cain, Cain, repetia.

¡Sabes hont es lo teu germà?

y ell ab mirada malhada.

“¡Bineh sa guarda encavregada?”

com tu ab mi va contestar.

Jer.- Me volen di, a, que veniu

me.- Ab Demanort comptes sols

Jer.- Puig preguntem.

me.-

Ya que ho vob

escolta 'l que 'l llovi diu:

¡Que n'has fet de ton germà?

Jer.- ¡Que heu fet de la meua mare?

a lo que 'm preguntas ave

no'm deixa 'l cel contestar.

Si 't plan saber tal vegada

pregunta a la josa seva

com mori l'esposa meua
y't dirà qui etmatrimada.

Los gelos li van fer fe;
y à fe qui ella te disculpa,
de vos estant sols la culpa

y'n dareu comptes també.
Y volentne suposa

que sols fos la culpa mia,

i perquè tu mes vil, un dia
ho vas fer pagar al germà?

Ger.- ¡Oh! Callen!

ul.-

¡Vens com tremolas!

¡qu' has fet del germà? contesta.

¡Perquè ave abaixas la testa?

¡Perquè ara a la culpa immolas

tota la severitat?

60

Perque no'm demanas ave
comptes de la teva mare
si comptes t'he demanat.

Ger.- Oh!

III.- Preguntam si acas sab

la mare, per la disculpa,

de los dos qui es mes gran la culpa

de los dos qui es qui aipeca'l cap.

(Ulrich aipeca'l cap d'errant

si agemolla.)

Contesta veig que vols dar
à lo que pots preguntar-me,
y pensa que vas motar-me...
com vas fer al teu germà.

Mes si ell va espivar al fi
per la punta del punyal
ets ab mi mes criminal
fentme ab greus pesars mori.
cabeça 'l cap de terra ave
qu' així tenintlo t' humilla
't ho dir ton pare, perilla
que no'm puguis creure encara?
'No... vas ser culpable!

(Derrant va per alon

lo cap, fixantse en Noceples,

pero l'abaixa rapidament.)

Don-

'Oh!

me. Quant s'es esclou de la culpa,
servir lo donar disculpa

61
- pr' acveiper la confusio,

(Gosent una batallada.)

L' hora prima comensa ave
y eipa trista batallada
de la nit, per tu esoltada
ya mes no ha de ser, encare,
que eip bronso ab sa ven cristiana
cerqui un ves passat demà,
no la sentivas toca,
tocant per tu eipa campana.
Mes si vols qu' una esperansa
dongui per t' anima sols,
oume! si qu' entri al cel vols
à gosar la benavansa.....
molt avans que'l pahors so

Comi eixa hora a senyalan,
que no podràs tu escoltar
Deus entrar en mon panteó.

O' espero prop de la creu;
no faltis, si vols salvarte;
qui encara pot perdonarte
t'emplassa devant de Deu.

(Genoà.)

Escena 9ª.

Devant després d'una pausa.

=

Comi ara no ha sigut
no era una visió, no, ha estat

62

sols la pura realitat
que a matar-me a aquí ha vingut.
Oh! si! ben clar m'ho ha dit
Jermà a Noia-Negra, allà
comptes tindrè que donar
de mon germà, trista nit!
Malhaja l'vindre a cip castell
en que la mort hi moraba
y que d'espectres poblaba
l'aire que s'respira en ell.
que volen! Deixen-me estar
vanas quimeras fugiu.
ilusions, perquè veniu
mon silenci a destorbar
Aparrens, no m'enyalen.

ab lo dit, si ets mon germia
perque un consol no'm vob d'at
tant sols per amor de deu.

Ja vineh! No vos feu enlla
perque fugiu, acosteuos.

ò sino, no; retiveu-os

que crema vostre mirar.

Ja'm deipan, eh per pietat!

Oh! Senyor! mon pit esclata
oh no fugiu perque'm mata
encar mes la soletat.

Illusions, perque dubtar
de mon valor fins me feu...

os vuy tocar, no us moguen.

(Va cap à una pa.

noptia y abra el bras

per tocarla.)

Avra ja vos puch tocar.

(La toca.)

¡Oh! si ilusio!

(Cau.)

=

Escena 10ª

Dit y Toll després d'una pausa.

=

Toll-

L'hora nona

ja ha passat, soch al castell
eixa es l'hora que'l fantasma
me va dir, l'esperarè.

¡Es que l'hora de venjança

ja ha sonat! que miro ell es!

(Per lo compte)

Perque altre ocasió demano!

(Trayentse un punyal)

Dona la tinch!

Escena 11^a

Xits y Guillem.

=

Gui-

que veig!

Hall-

que!

(Armanquntre ell lo punyal)

rapit.)

Gui. que passa!

Hall-

Venir, bon home,

64
correu per amor de Deu.

que sens mor.

Qui. Un pom d'essencia
Duch en la escarcela.

Fell. Oh! prest!

(Li fan obrar la poma)

Ya retorna.

Qui. ¿Es lo fantasma
la causa d'aixo?

Fell. No ho se.

Sols hi vingut a socorrel
ara vos ab ell queden.

(Surt pel foro.)

Escena 12.

Guillem y Ferrant.

=

Gui- Era 'l Toll! (el concipel y ab
horror.)

Ferr- Ahont soch, que'm passa?

¡Guillem!

Gui- Senyor, no temeu.
Qu'hos ha passat?

Ferr- Lo fantasma.

Gui- Ya no surtirá may més.

Ferr- ¡Com!; que dius?

Gui- Munt jo m estava

de las murallas al peu,
quant una porta secreta

à mon costat obria ell;
 no havia vist jo sa cava
 y que un traydo fos tement,
 he donat ordre a los guardes
 que s'apoderasen d'ell.
 al ser près l'he conegut,
 y a vos he vingut corrents,
 per saber que fer pensaban.

duc. Oh! m'has salvat bon Guillem.

qui. Ho senyor...

duc. Qui l'hora prima

de l'altre no oira es ell.

qui. Que volen fer?

duc. No essent sombra

prompte al riu lo tiravens.

(Senor Guillen.)

Escena 13^a.

Foll y Servant.

=

Foll. Vos guardi l cel.

Serv. També a vos.

Foll. Dech parlarvos Rocaplana.

Serv. Parlar puig.

Foll. Lo que vuy dirvos
es joch de pocas paraulas.

Serv. Abrevien.

Foll. Be, perho penso;

vuy contaus una rondalla.

Serv. Os mofen!...

Foll

Mentri' esperen

que's tiri al riu eix fantasma,
escolteume, ab pochs moments
creyen qu'estara acabada.

Fur-

Vos escolto.

Foll-

Ya setse anys...

(Ya setse anys... no se que'm passa!)

que una indefensa doncella

for per un noble enganyada.

elles un jorn en son castell

sens saber per hont hi entraba,

lo noble's vegi al devant

de la doncelleta al pare,

com estiu devant de mi

!Oh compte de Noeaphano!

Abneu contant.

(No's common.)

Ablli ab sas bullentas llàgrimas

lo pobre pare al kroido

compasio li demanaba

per un angelet de deu,

fill de sa filla estimada,

Pero 'l vil per na a la guerra

ja preparaba sas armas,

y li va dir a-jo tindré

quant torni de guerra - Santa,

going en mirar com a filla

aqueix tros de sas entranyas.

¿No heu sentit contarho may?

Herr - Acaben d'una vegada.

En aquella nit mateixa
 fou la Doncella casada
 en secret en una hermita
 pero ay! que la habitava
 un fals monje, un vil fello
 que ne cubria sa infamia
 ab los habits sacrosants
 benehits per l'Etern Pare.

Senyo Compte us interessa.

Devr- Beaben.

Foll-

No tinguen ansia
 Al surti 'l sol, va marxar
 lo caballe a Berra-Santa,
 y ans va dir, si al retornar
 ma filla no tingues mare

com a filla mirare

la que vingui a presentarme
en un anyell. (Krayentlo.)

Lo coneixeu?

Gen.- Lo vegei quant ma arribada...
obreu. Sihent.

Fell

Pero l'vil

quant va retornar a sa patria,

en lloch d'anar a abraçar

a sa esposa, va quedar-se

en un castell molt llunya,

mentres sa esposa espirava.

No vos recorda aquesta historia?

Gen.-

Francament...

Fell-

Vaig a acabar-la.

Per fi va arribà al castell;
 y quant la filla oblidada
 li va ensenyar lo secret,
 en lloch de corre a abraçarla,
 vil la volia ultrajar
 com va fè ab la seva mare.

Devr. (Ja entench.)

Foll. No cal dirvos quies

lo vil, compte No caplana.
 En quant al pare, os diré
 que ab tant pensar en venjar-se,
 va fer creure a los del poble
 que l'infelis foll estava.
 Y en fi, per no dirvos més,
 l'un està devant de l'altre.

Herr. - Y bé que volen de mi?

Hall. - Y m'ho pregunten encare?

No veyen que un nou insult
fa més grant la vostra infamia?

Herr. - Sent lo sacerdot fingit
soch ben lliure....

Hall. - Ma vengansa

deben temer.

Herr. - No'm fan por
may d'un vassall las paraulas.

Hall. - Puig temer mon bras.

Herr. - Ba wa

contindré ab la meua esposa.

Sou un vell, à qui perdona

lo senyo.

(clenora.)

Escena 12^a

69

Toll.

¡El senyó.....! No encara.....

(Vrenent y deixant

una resolució.)

Necesito orar, sí; muy
truenem del cor eixa rabia,
ó sino esclata mon pit
que no puch contenir are.
¡La capella! Entrem allí.
¡Oh Compte de Noceplana
ja sabrós qui es lo senyó
quant te futejem la casa!

(Entra en la capella.)

=

Escena 15^a

Guillem Després Ferrant.

=

Qui- Senyor, senyor, hont serà?
era aquí... serà en sa cambra,

Sen- Que passa Guillem?

(dormint.)

Qui-

Ma poeh

que, per cumpri ab vos, anaba
à tirar al fons del riu
al que encare crech fantasma,
quant he vist ab la sorpresa
que ni menys deia explicar-me
qui havia desparésent
del revolt de la muralla.

Yves - Que dius!

Qui -

Encare es molt mes,
 mon espant, tinguen puig calma.
 Venia a di aipò, y passant
 del allotjat per la cambra,
 he vist escritas ab sanch,
 com venien eipas paraulas.

(Se tren un pergamí.)

Yves - Doncs.

Qui -

Benin, mon senyor,
 que m'han posat en mitj'ansia.

Yves -

« Jordi heu estat imprudent, (d'legir.)

victima de la confiança,

y pensen en l'assesi

que van veure en Terra-Santa.»

Des- Guillem eix desconegut
Deu morir sense kardansa.

Qui- Senyo, vetlla l'alletjat
Des dins sa mateixa cambra.

Des- Des si aprofitant la nit
De Sant Joan, ab ta manya,
pots fer que seipi 'l castell,
y al rev lluny de sas murallas,
clava eix punyal en son pit,
qu'ell m'ha donat; quant sa capa
ensangrentada 'm presentis,
de mi tindras bona paga.

Qui- Senyo..... (Pensantse.)

Des- No deus temer ve.

Yo so 'l feudal que t'ho mana.

Si es que mori pots lograr,
y no pots veni a avisarme,
fes canton al trobador

que dins mon castell d'esguarda,
la cansó " La ven de Deu "

qu'ave ha cantat no fa gaire.

Qui. Confieu ab mi senyó.

Deu. Pensa que t'espero ab ansia.

(Guillem surt pel (no.)

(Lo compte's queda a mirar

al finestral, Tall surt de la cor-

pella. y amantsen cap al

toro diu.)

Tall. (Deu m'habia fet orar

per destorbà' l que tramaban.)

Escena 16^a

Ferrant.

=

Quant tardava! aipi ma sort
se assegura solament

sols pot calmar mon torment
la noticia de sa mort.

Pero si aquell pergamí

de la capella's trobava

ab ell venjar-se contaba

lo meu jermà! Oh, sí, sí.

Lo foraster me digué

que hi havia en la capella

un altre entrada y jo en ella.
 certa caipa, oh, be molt be,
 quin pensament, de de ser
 aipis. Ah! mon cap delira,
 o be es lo cel que m'inspira...
 No! m'inspira llucifer.

(Entra en la capella, pausa,
 surt lo foll.)

Escena 14^a

Lo Goll, Terrant, Ulrich (per ordre.)

Goll. La fosca del corredor
 m'ha turbat, no se que hi fet.
 Deu meu! lo silenci aquest.

m'omple encara mes de Terror.

(ellira a la capella)

Una sombra en la capella?

Obren la porta secreta.

La caixa!... Es lo compte! obreta

lo resort amagat d'ella...

Observem!

(D'amaga detras d'una

panoplia.)

Jerr-

(d'inst.)

No's pot obri.

pero no forzeipo en va...

perque al ultim cedira

(Forzeja la caixa ab

son punyal.)

Oh! ja comensa a cedir....

(Molt fins.)

Sent una vegada meu
lo que conte i lo que ho espera.

Oh... quant tarda! M' desespera

lo que tarda... (S'obra); Gràcia a Deu!

Breu frenèticament un

pergamini de la caixa y lle-

yip

Ad perpetuam rei memoriam. y
en lo castell dit de Rocaplana
y Dia...

Yo l'obair firmat Conrat de
Rocaplana, estant en mon ca-
bal justici y gorant de complert
coneixement de mos actes, per

Descarrech de ma conciencia, de
ma lliure y espontanea volun-
tad, en nom de Deu declaroy
confeso, que no vaig ser jo
qui va salvar la vida al rey
Compte de Barcelona per lo tant
tots los titols y honors que
per dit Senyor me foren conce-
dits, com aqvis mateix la po-
sessio del castell dit de Noapla-
na posen en poder d'en Gui-
llim de Golsereny que fou lo
veritable salvador del rey, o de
son legitim heren seguint en
aquet punt lo ordenat y esta-

74

bleit per los usatjes y lleys de
Catalunya.

Y perquè aquest document si-
gui valader, lo firmant junt ab
mi y en calitat de testimoni...

(Després de mirar la firma)
Diu

Los firmants han mort; ningú
deu saberne l'existència
d'imp. pergami....; Oh! Providencia!
Ei m'ajudas, de segu.
obre sols lo foraster
pot saber que pero ay d'ell,
ja haurà sortit del castell.
ab en Guillem, ja deu ser
perit.... pero tal vegada

no ha pogut... que tarda encara!

(Va à mirar per la ga-

leria y Ulrich se li

posa al devant.)

Ue. Perque ho vas à mirar?

Jerr. Pave!

Ue. Bé, sa capa ensangrentada

Joll. Oh! que hi fet! (Ding desaperdut.)

Ue. ; No abas la testa
per respondrem?

Jerr. (Deu etern!)

; Us porta l cel o l' infern?

Ue. La veu de Deu te contesta.

(Hodie perquè sou

entorn la veu de

Deu. (Brilla la llum.)

Jerr. Clemencia!

all. Devant de Deu
clama altre víctima teva.

Jerr. Oh pietat!

all. Sense mes treva
pots comensar lo ris teu.
perquè sent en l'agonia.
à Deu has fet altre ofensa,
quant fa un hora que comensa,
de ta vida l'últim dia.
Ho de la teva presència
dech amarmen, però ja
ton crim te recordava
la teva propia consciència.

terr- Perdo!

(Abgenollhauete puch

à puch.)

ue-

No puch l'ankhel teu
complaure, y ja dech deiparte;
ja no més pot perdonarte
la omnipotencia de Deu.

(Genyala al cel. Descant

ocada cayent agenollat.

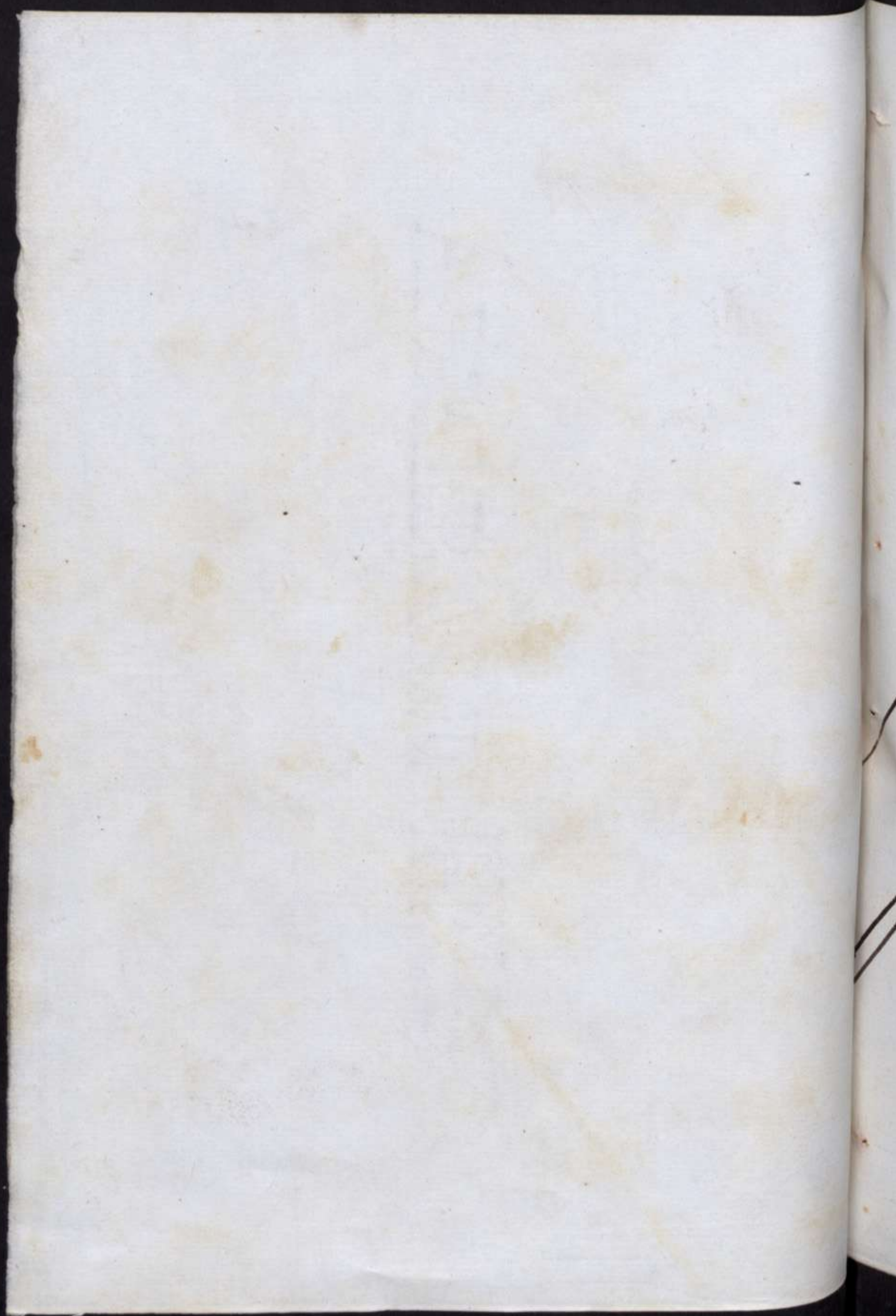
La lluna entumena

'l quadro. Dança'l teló.)

Ant 1881

tragedia en 3 actos

original
de

LA MAMA DE DEU^o

Emili Boix.

Acte tercer.

Thomas M. ...

...

...

DUKE OF ...

...

...

...

...

La mã de Deus.

Acte tercer.

Faint, illegible handwriting

Faint, illegible handwriting

Acte tercer.

-

Palau mortuori de la familia Ro-
caplana, l'entrada al foro, part dreta,
devant la que hi hà una creu
voltada de rosers, a l'altre part
la porta de la capella, una
tomba en primer terme que
fassi contrast ab moltes altres
per sa sensillesa, es de nit,
una llàntia penjada en la
boveda il·lumina la escena.

=

et de la terre

et de la terre de la terre de la terre

et de la terre de la terre de la terre

et de la terre de la terre de la terre

et de la terre de la terre de la terre

et de la terre de la terre de la terre

et de la terre de la terre de la terre

et de la terre de la terre de la terre

et de la terre de la terre de la terre

et de la terre de la terre de la terre

et de la terre de la terre de la terre

Escena 1^a
Foll y Lularia

(pel fondo obrint la porta)

Qu. Perque essent de nit aipis
a aqueix lloch me feu pujar?

Foll. Perque en l' hora de resà
per la que descausa aqui.
pensa qui es la teva mare
que demana lo teu res,
y que no li pots resar mes
que de niti y fosca encara.
Qui eipar tombar del castell
per los del castell seran

solsament; si enterrar van
sota d'aqueix marbre vell
a ta mare, sols và ser
perque lo comyste era fora
y un fet que lo poble ignora
que jo li enterrés l và fer.
de un antic patje ayúdat
qui era qui'l secret sabia,
mes ja ha mort! ta sort i'nauria
pot ser si vinqués cambiat.

(moviment d'anarsen)

Qu. Me deixen de nit aixís...

Joll. Lo vetllaré per de fora,
te deixo ab ta mare; plora
lo que en lo mon và patir.

(Pulalia resa foll al ser al
foro dia contemplantlo.)

Ja li complert tot quant mi ha dit
lo fantasma, y ja enternida
ma filla m mira agrahida
desde son mortuori llit.

(re in vo)

Escena 2^a.

Eularia despiu Romeu.

=

Eul. Aneu, per mi vetllaréu
mentres per la mare reso,
y plena d' amor ne beso
la llosa que besaréu.

Romeu.

(Entrant.)

Un home d'aquí ha marpat
y allí resa una doncella.
Ah! també plora! també a ella
li plau bé la soletat.)
Que Deu vos guard!

En.

Un romeu

Rom.

Un romeu, sí, es veritat,
aquí l'astre s'apagat
que enllumina'l camí seu.

En

D'ont veniu?

Rom.

De llunyas terras

En

Mer...; en viatge penitent?

Rom

Viuch per entrar a un convent
qui es lo perdó d'aquell qui erra.

Cul. Entreu ab mi.

(sentlo entrar)

Rom. Es un fosar.

Qu. Esten en terra cristiana.

Rom. Oh! si, si.

Cul. Es de'n Roca-plana.

Rom. Pus esperen, vull mirar.

(Com foll busca en las

lloras un nom)

Cul. (quina emocio' el nom li dona)

Rom. (Si es mort ben prompte ho sabré.)

Qu. (Oh! que li passa no sé.)

Hi ha enterrada una persona

que us duya amor?

Rom.

Us erreu,

Es una à que busco eu và,
y si ell no m vol perdonà
no pot perdonarme Deu.

(de cop)

Aqui qui etabau resant
qui ni jau?

(després de llegir la lletra)

En Ma pobreta mare!

Don. Ah! bona noya, ton pare
es l'home qui etich buscant.

En Es que no m dich Broca-plana
y si aqui eta enterrada
la mare, ni eta ignorada
per los del cartell.

Don

(S'afana
en suposar mon deity.)

Mes se que'l nom de sa esposa
 es 'l que diu eixa llosa;

llegiu, llegiu aquí al nütj.

Pul. A fe que'm causa estranyesa,
 aqueixa fou la muller
 d'un pastor.

Ron D'un cavallé
 de la mei alta noblesa.

Pu. No us entench

Ron Veniu aquí
 que la claror us rodeja.

Oh! si, sa cara mateixa
 ; Vin lo vostre pare?

Pul. Si:

y vetlla per los voltans
 perqui prega per sa mare.

Rom. Que felis, si'l trober avà!

me son horas los instantos

; Recordeu si may ha estat

a la guerra en terra santa?

Qu. No, qui en mitj de pena tanta

may d'aprop s'ha separat

Rom. No serà ella) Senyo!

ah! no es prou ma penitència

puig veig que vostra clemencia

no m'adona encara'l perdo.

Qu. Que teniu?

Rom. No us ha passat

que al anà a culli una rosa

se us desfulla la flò hermosa?

Qu. Ah! si!

Don. Teniu explicat

non deliri, bona noya, ...
 (mes si ella es, -- sens mare ja'
 ; com li podre retorna
 de l' honra la pura joya?)

Qu. (Sempre a tots los que m rodejan
 igual minteri cubreix.)

Don. Digas, ton pare mateix
 vindrà aqui.

Qu. No vol que m vejan
 sola y de nit d'aqui epi
 los del poble, y vindrà...

Don. (Ah!

si jo lo pogués trobar)
 tornare.

Cul.

Us ni aneu!

(estranyado)

Rom.

Si.

(després de dubtar)

(de in vâ com delirant)

Escena 3^a

Culària.

Quí deura se aquest Romeu?
vingu' m' havia enternit
may com ell: lo que m' ha dit
se veu qui ha eixit del cor seu.
de mon pare m' ha parlat
y ab lo seu goig be perilla

que in digues de qui sò filla...
 mei si l' foll... sempre he dubtat.
 lo secret qui a n'ell rodeja
 tenir las claus del fossar,
 tot, tot me fa sospitar
 alguns cops de mi mateixa.
 De tot dubto en eis instant...
 de tot... Ah! ma passió avara!
 de tot, menos de la mare
 que al cel per mi està vetllant.

(se agenolla)

Escena 4^a

Eulària Carles.

Car Lo fossa obert, guardant jo

tant sols las claus del fossar,
y crema la llantia encar- -
es molt estrany. - pero no,
que la sombra de mon avi
is de sa fossa, la hi vist!

Lo conecki lo semblant trit
de nostra rassa resabi

(pausa)

fatal dia per mon pare
es aquet de son Joan!
ven sombras a son voltan
del que devant teu son are
Delira, sonnia y pensa
en que ha tingut un jernia,
y li he sentit dir ben cla,

jo soch vassall de remença.
 Un cop diu, oh! no m'enganya,
 avuy aniré al fossar
 pero avans vuy afilar
 lo meu acer de campanya.
 Mes altres voltas esclat
 ab plor, dihent, lo germà meu
 ni emplassa devant de Deu.

ja hi aniré confessat.

Qu. Vull bejar ara la llosa
 de la mare.

Can. Que he sentit?

quina ven es la que oit
 entre la fosca! qui gosa
 profanar ab sa presència
 eix vessinte?

Eul. Calieu!

Car. Ah!

Eulalia!

Eul. Calieu!

Car. Callar!

; Perque sou aqui?

Eul. Clemencia

Car. Qui eu eix lloch buscant esteu
sent de nit y fosch com ara?

Eul. Per resar per una mare
may es nit ni fosch com diheu.

Car. Per vostra mare! impossible!
aqui enterrat un estrany!
; sacrilegi! No, es engany,
lo que diheu no es creible
contesteu, promptly al instant,

no hi fa res que ni enganyeu!
que es qui en la fosca cerquen
de la nit de San Joan?

Qu. Perdoneu ma sort contraria,
fins me priva de resar
quant lo dia brilla clar
perqui per mi vetlla.

Car. Pulcaria!

De un home esteu en presencia
no llui el sol.

Qu. Per una filla
la mare es l'estel que brilla
en lo cel de la ignocencia.

Car. Qui us ha acompanyat aqui?

Qu. Lo foll.

Car

(Cuy nome fatal)

Ah! recordo per mon mal
que entre altres cosas digné
que entre ell y la doncella
un amor tan pur hi havia
que may se compararia
mon efecte vers a ella.)

Ah! ja entendi, ja comprendi ara
dels dos lo misteris gran,
vos mi heu anat enganyant
perque lo foll es

Quand una letra Mon pare.

Car (La passio, incensat me cega)
perdoneu (ni se'l que'm dicta.)
Si es tant vell.

Ed.

Lo seu fatich

calma quant en aqui prega,
pero allunyens que pensar
dareim si us trobessin sols.

Car. que jo ni allunyi! tant sols
podrà fem passa'l llindar,
que vos demostrar poguem
mei clar perque us trobo aqui,
puig que no traig de creure així
que a eixa hora lo llit deïxen
per veui a resà a aqueix lloch.

En. No sabeu qui es una mare!

Car. Dihenme aixó crech mei encara
que vos ni enganyeu. no'm mochi.
Enterra aqui una vassalla.

Eu. Mireu, llegiu.

Car. Deu de Deu!

Liç nom del llinatge meu

no es, pero com, diguen -- Calla!

Eu. Que us podri jo contestar!

se que es la mare y se prou.

Car. Pero ; qui sou vos? qui sou?

que may no puch traure en clar

son filla del foll?

Eu

(després de pensar)

No ho sé.

Car. Donchs qui sou per vida meua.

Eu ; Perque en lloch de darli treva

feu mes gran mon dubte.

Car.

Es que --

encare que cregui el poble
 que del castell so l' heren,
 secret se y per ell sabren
 que no es lo meu pare noble,
 per ço el saber qui enterrada
 vostre mare es a n'aquí,
 lo desitj me creix en mi
 de saber eixa vegada
 de qui sou filla; diguen,

En Del foll.

Car Del foll! tal firmesa

en afirmar es vilesa

lo que vos ni sols creyen.

Hi ha un misteri en vostra vida

que encare mei me lliga a vos

¿ Com a et nome misterio
la vostra vida va viuda?
Recordo las frases d'ell
y las de la sombra aquella.
" abgenollat devant d'ella "
que i senyora del castell.
Per saber que vol di això
la meua vida daría.

Escena 5^a

Dik. Foll.

foll. Sols jo del dubte us treuria.

Car. Donchs diguen.

foll. Dirho jo? no.

A que vos us espliquen
es lo que aquí m' fa veure.

Car. Haig de dause compter?

fol. Si

més potser del que creyèu.

Car. Dar compter jo al que encara no se qui es.

fol. No ve nos importa

lo que so, y a ni aqui m porta lo dret sant que trich de pare.

Etimant vos, senyo heren

a ma filla qui es vassalla

vostre, creyèu que si calla

de la meua sang la ven

dret vos dona l senyorio

a un cor que no us pertencis

ni tant sols a si mateis

per un secret que no us fio?

En Pare...

fol. Eularia, deipans ave

En No.

fol. Int!

(Abreu imperiosa)

Car. Aupin. la ~~manera~~ maner
devant man.

fol. Del senyo heren
y devant Deu, so'l seu pare.

Escena 6^a

fol Carles.

=

Car Abrevieu.

fol.

Duch molta calma.

91
Car. Deixeu, deixeu-me marxar.
foll. Me sembla que teniu pressa.

Car. Ja us ho dit.

foll. (tancant la porta)

A mi no'm plau

que surtiu.

Car. Ira de Deu!

foll. No blasfemen, que feu mal.

Car. Deixeu a fora la Eulalia

foll. No hi faci res; va al seu costat,

la sombra del avi vostra

que no la deixaria mai.

vos dechi parlar.

Car. Donchs sabieu

que so del castell feudal;

per lo tant sols us escolto

de genolls y baix lo cap,
aqui y en tot soch com Rey
y vos sou lo meu vassall.

fol. Aquí sols reyna la mort
y a son devant som iguals.

Car. fora tanta reverencia.

obriu

fol. Us dich que no m'plau

Car. Donchs obriréu a la forsa,

o de contra ab mon punyal-

fol. feriu, feriu, d'eixa porta

un secret obra lo pauny

y si no'l sabeu bon Carles

d'aquí n sortiréu pas.

Car. Que escolto!

fol.

Iguals no som ave!

Yo socu lo rey, tu 'l vassall.

Can Parlem d'un cop.

foli vostra vida

deid' ave tuich en mas mans.

y no vos deixare lliure

seus condicions especials.

Can Si no m rebaiyan dignen.

foli Us he estat d'alli exoltant

y us he sentit di a la lullalia

que un secret en vos hi ha,

que no es vostre para 'l noble

del superb castell feudal:

que in descubriu epigeipo

tal secret.

Can Divorsel & may!

perque vostre odi a mon pare

demà us lo fer revelar.

fol. Que jo, us jur, aquestas tombas
mei calladas no seràn;
y en vstras mans advertiu
teniu la felicitat
de ma filla y fins la vostra;
si no m' voleu vos confiar
lo que desitjo saber,
desde aqueis mateis instant
mato vostre amor per sempre
mon secret al revelaus.

Car. Secret per secret.

fol. Digueu!
No volqueu sabe'l meu may!

Car. Perque?

fol. Perque malehiriau

la vostra curiositat,
sols us diré qui ab l'Eularia
no hi deuen pensar jamay.

Car. Oh! no! las votras paraulas
com de plom fos degotall,
cauhen una a una sobre
del meu cor al escoltans.

fol. No'm voleu di'l secret vstre
reuer del castell feudal?

Car. May! y si vostra ciencia
com diu lo poble es tant gran
ni estranya qui ab mi al fixarse
no l'haquien endevinat.

fol. Donchs vaig ara a endevinausel,

Car. Vostre ciencia arriba tant?

foli.

Si, y pareu bona atenció
que us no vaig a demostrar.
Cuant lo comypte Devenguer
guerreja contra ls alarbs,
per un judas fou venut
y si bi aquest no han arrelat
en aqueixa noble terra
Catalana, del combat
dequi l comypte la victoria
a un home ocure, a un vassall
de remensa, ni, a un fello
com diheu, senyo feudal.

Car Pero lo magnanim comypte
titols li va da al instant
que en sa noblesa o podia
a ni al monarca igualar.

fol. Pero odiaba tant eix home
als nobles senyors feudals,
que ans de serne preferi
viure ignorant com abans.

Car. Com pot saberho aqueix home,
fol. no esteu ben informat,
aqueix home era'l meu avi

fol. No era'l vostre avi, y estrany
es en gran manera Carles,
que qui sostinguen eucar
que qui va salvà a la patria
fos'l que signè premiat.

Sabreu que'l rey per conciper
y premiar a l'endemà,
li va donar en penyora.

lo seu richi anell comytal?

Car que creolto?

foli.

Donchs lo vostre avi
se jacta ab cirisme gran
de se'l salvador del comyte
y'l vencedor dels alarbs.

Constant a molti que fugi
en lo mes fort del combat.

Car Oh! com sabieu aixo' vos

foli. Si ma ciencia arriba a tant! -

tambi us dire' que als pochidias
al cartell se presentá

lo ver heroe d'aquell dia
de lo vostre avi al devant

portant d'cip fet per penyora
lo mateix anell comytal.

y a ri al difunt avi vostre
un pergami feu firmar,
declarant que no fou ell
que en aquell sangrent combat
va salva del rey la vida
la seva en cambi esposant.

Car. y el pergami va quedar-se
ocult en l'entapissat

de la capella y mon pare
lo trova y lo va cremar.

fol. Aquet pergami, bon carles
lo va fer per duplicat
y si va cremar la copia
queda encara l'original

Car. ou!
fol. Anipis donchs, cualsevol dia

eix home i pot presentat
ab la pergamini, y en proca
que seu es, l'anell reyal,
y arrebatat al vostre pare
lo seu cartell enlairat.

Car y aqueix home viu?

fol. si, viu,

si be ja abatut pe'ls anys

Car y ahont?

fol. Ahqui, en aquest poble.

Car qui es?

fol. No ho ho diré may.

Car O m'ho diréu o teneu are
la punta del meu punyal.

fol. Obliden que de la porta
un secret obra lo pany.

Car. Oh!

96

fol. Entreu ave eu la capella,
y obeliu sense dubtar,
mas ordres, que despres ellas
per vos un consol seran.

Car. Si algun dia...

fol. Entreu a dintre

Car. | Deu de Deu, com ni ho humillat!)

(entra a lo capello)

Escena 7^a

fol.

=

fol. Carles; no n' es culpa teva
de ton pare la maldat,
perque Deu fassi impossible
ton amor qui es pur y cast.

Així ho vol la Providencia,
son germans, si, son germans,
quant amor som cors ne sentan
que no es amor de germà.
Ja que pe'l goig de l' eularia
d'aria joyós ma sang,
soch qui li dech dir; esborra
eipa passió, que insensat
ton cor sent per lo doncell,
oblidal, es ton germà
per quina acció meva cels
ni ven de dar càrtich semblant.

(trucau)
foll = trucau. qui deu ser.
lor de fora. obrin.

97
foll. Son ells, no'ls fem esperar.

Escena 8^a

foll. Eularia, Ulrich y Jordi
los últims, completament armats
y ab la celada baixada.

Ulri. Deu us guard foll.

Jor. Bona nit

foll. Lo cel quiti als justiciers.

Eu. Pare, qui son ellsos homes
que ni han seguit?

foll. Ni jo no sé.

Ul. Lo seu fill?

foll. A diu espera.

Ul.. Vers a'ni a quin costat es?

folh. En la capella.

Ul... tu en ella

(a' Juliana)

segueix a aquest cavaller

(a' Jordi)

(entran los dos)

Escena 9.

Ulrich y folh.

Ul. Ell no tardarà a venir.

vos li parlareu primer,

reiterau las vstras suplicas

y si acàr ve alcansen

invocareu a las sombras

de sas victimas, ben prest.

Ara aueu, que en aquest siti,
na de parlar-me un Romeu.

Vigileu en tant per fora:

si puja 'l conypte, al moment

aviseu-me.

foli.

fieu en mi.

(Int lo Romeu)

Lo Romeu.

VI.

Ta m' heu entès,

(foli se u va pel foro)

Escena 10

Ulrich Romeu.

=

Ul.

Entem sol, d' una vegada
digueu, que voleu de mi.

Rom. Sou vos Rocaplana?

Ul. Si.

(alçantse la viera)

Rom Oh! gràcies, verge adorada.

(cayent als seus peus)

Ul. Bon home, pel cel, al seu
perquè m' doneu que pensar. —

Rom D'aquí no m' podré aixecar,
si vos aus no m' perdoneu.

Ulr. Perdonarvos jo?

Ra. Si, vos

que de ma passada vida
víctima foreu y m' crida
la consciència, que'l repos
no podré trobà al convent
si no m' perdoneu avans.

Ul. Abscuro que es de critians
perdonar al penitent.

Ron. Lo soch...

Ul. No habien d'explicarlo,
no soch vostre confesso.

Ron Lo papa l'obligacio
m' imposa de revelarho
tot a vo.

Ul. Donchs allavoras...

Ron. Recordaven que molts anys
enrera dolors y afany,
va causia ab manyas traïdoras
a la nostra patria un vil
sent traïdor als critians,
y venent al musulman

la vida de guerrero mil?

Ul. Sí: un traïdor fou aleví

que 'i proposà fer esclau
als de una raza de braus

Rom. Obquet vaig ser jo.

Ul. Sou vos!

Rom. Poch qui al Berenguer trali

Vos fill de qui 'l vā salvar

sou, qui ni ha de perdonar

pel perdó del cel teu.

Ul. (Ignora que lo meu pare
vā usurpar aquest honor,
se 'l que dede fer,) lo traïdor
perdonat eiti.

Rom. No encare.

Ul. ; D'altre fet vostra consciencia
us acusa?

Ron. Per mon mal,
vaig se eucar mei criminal
per ecapà è ma sentència.

Ul. No entendi

Ron. Al esse frustrada
ma traició per noble grey
pera fer omplir la lley,
ne fan ma mort decretada.
Veyent que alberg no podia
trobar en los nobles cors,
me fai oferir pau y honors
lo manto de hipocresia.
D'una hermita l'habitant

solità espirat havia

me fíuji ermita aquell dia

y 'l poble me cregui un sant,

me cregui ser, que l'etern

a n'eixa vall enviaba,

sens saber que aqui.

(al cor)

cremaba

lo focu impur del infern.

Del poble la fe tenia

y en mi vos la van posar

que in van envia a buscar

pera casarvos un dia

Ul. (oh! 'l reconech,) mes baix, mes,

que ningú compregui encara

Mon y van creure, sentre pare

que honra van dar, en veixer
al fruit de lo vostre amor,
sens pensar que pe'l mal meu,
no era un ministre de Deu
qui va cullassarvos, senyor.

M. Calieu.

Don. Perdoneume.

Ul. No!

puig vos l'honra van robar
al ser que jo vaig ayman
ab la mei pura passio
; com puch perdonarvos, si
veig qui a ma filla estimada
no la puch voler honrada
qui ab deshonra l'enyendri?

No s' pot descriure 'l torment
que mata la vida meua
no mirant la vïta seva
fixarse al cel esplendent;
y la sang me dona bulls
y en lloch vos trobo disculpa,
ja que per la vostra culpa
ella no pot alçã 'l, ulls.

Or.
Si vos creyien que ma sang
es prou per expiar la falta,
vostre es, preneu.

Ul.
Com ni exalta
veure i honra per lo fauol,
i voleu que me la trespitji
ab un crim meu, de son pare

¿ torna això l'honra a la mare?

Ah! feu que sauch no desilji.

Ro. tinch del papà la llicencia

pera poguer epigi

lo sacerdoti, si aqui

recateu a ma consciencia

de nos feti ab lo perdo

vostre.

Ul. Com puch perdonau,

si m priveu de retornau

l'honor, no tenint lo jo?

per vos no te honor ma filla!

pera vos só un vil!

Ro.

Donchs veyem,

Ul.

Voleu los agravis meus

justicia

Ro.

femme.

(presentant lo pit)

Ul.

Perilla

qui aigis à ferre in tenten.

Ro.

Tutjenne sense clemencia.

Ul.

Deigo la vostra sentenciá
ai la exelso ma de Deu.

Ro

Cruel sou en no venjanse

Ul.

que in tenten!

Ro.

Vostre perdo
ó la mort desitjo jo.

va per ferir lo i conti

y l'henca'l puyal.

Ul.

vo sou prou vil per matause.

Escena II.^a

Diti Carles que ha sortit al
moment de treurem Rocaplana
l' pinyal després Pulalia y
Gordi.

Car. Que emavau à fer!

Ul. Ah! l'ira
me cegaba!

Car. Que veig! ah!

(al fixarse ab l' ultrich)

aqui vos, pare! me... bah
oh! no ho sou, mon cap delira!

Mes com ho he sentit dir

qui evau Rocaplana, creya...

Vl. Cbeabau.

Car. oli' ja preveya

Una impostura

Vl.

no.

Car.

si.

Pero-- siquien qui siquien,
perqui per lo que nos he oit,
no se qui sou, si'l que ha dit
per boca propia'l romieu
es cert, com no ho puch duxtar
y ara castigan voleu.

fendu! te aqui l'acer meu.

treu la esposa y lo tivo

als nus del romieu.

Rom.

cuipocant lo espars que
turna a Carles

Oh! no, teniu, qui heu fet ave!

VI. Meren del castell feudal,
tu qui ets de llinatge alt
ni fos com creus, que ton pare
no fos vil ni patricida;
tu que blasonas de noble
tu a qui respecta'l poble
com a senyò de sa vida,
tu digne de ta tirona
qui ets lleal y pundonorós
tu, a qui t tracta de vos
lo comyte de Barcelona,
han donat lo teu a cer

per sa vida defensar,
a qui m' trahi, y esposar
a l' ira del estrangier. —

poch vostre acer estimen,
pus sa ma' l' deshonraria. —

y' l' men acer trencaria

que en crehuan't lo aigi en lo teu.

Car tal's paraulas. —

Ul. Juntas son!

Ro Reportauvos per pietat.

Car A defensaus disposat

desprecio l' ira del mon.

Ul. Carles.

Car Del papa' l' perdó

que en el de Deu na obtingut,

105
y nos oposen resolut
sem cap mei altre ralió
que los instints reuerosos
ei que d' eip perdo ne sian
esterils los fruits; no nian
los sentiments generosos
en vostre pit, mei sabeu
que trieu valor per lluytar
y als abatits, defensar
es sols l' afany del cor meu.
Si noble lieu nascut, si en vo
corra la sanche catalana,
jo Carles de Rocaplana
y confiant ab la socós
del cel, ne repto abreu alta

ab llansa, espasa i punyal
al nome que desbeal
a las lleys del honor falta.

Ul. Carles!

Jor. Qui heu dit?

(sortint ab l' Eulalia)

Eul. Ay de mi!

Ul. Acepto'l repte.

Car. Marcheiu.

Jor. Mes recordeu...

Ul. Res!

(ençant sen)

Car. Adieu

sen tardar.

Eul. Si espia d'aquí
(a Carles)

ab l'ira à lo vostre cor
 disposat a fer un crim,
 al fons del patibori abim
 vaig a trobarne la mort.

Car. Ah! no!

Ul. filla!

Car. que hi sentit!

Lu. Vos lo pare!

Ul. (M'hi venut!)

Lu. Ah! parlen clar.

Ul. No he pogut
 contenir-me mes

For. L'hi heu dit

(a Ulric)

sens preparar-la y perilla.

Lu. Vos tenièn que la emocio:
parleu, tindre valor.

Ul. oh! -

(Muytant)
Donch vira als meus brassos, filla!

Escena 1^a.
Dits foll.

Foll. Vos lo seu pare! mentiu.
tal infanzia pot haberli!

Ul. Jo, si, sabrièu lo misteri

Mm. Senyo!

Ul. Vosaltres sortiu!

(à Roman e Carles)

Car. Si jo me'n vaig à esperar

107
que á ma disposicio esteu
mes si molt esperà in feu
aqui us tornare á busca

Escena 13.

Dits meus Carles y Romeu.

Ul. Vos creyen que jo so'l pare
del que s'creu comyste.

fol. La veritat

Ul. No so son pare que á Deu
de sos feti comyste ha dat ja
un dia, y aqui reposa,
per justicia demana
del comyste queda altre victima

y eixa soch jo, son jermà!

fol. son jermà!

vl.

Yo só 'l llegendari
senyó del castell feudal

fol. Pero lo pare de Carles--

vl. En un fello, si, un bastant

Mer los dos una semblança

tenim com pocas n'hi hà.

Ningu del poble sabia

que existia, y 'l seu primyal

và clavar-me en terra santa

per una herencia apropiar,

al caure ferit en terra

ai Deu mon prech vaig alçar:

si m' cureu de la ferida

108
prometo passar quinze anys
vivint fentne penitencia
de mon castell pels voltans,
Encara aquestas paraulas
no habia dit estans ant
venia a ma direccio
una multitud d'alarbs,
mes per sort el capdill d'ells
habia un dia salvat. -

y agraहित en la seva casa
me feu cuydar com jermá,
Una filla qui ell tenia,
angel, de lo cel baixat,
va curarme la cruel llaga
de la que encara hi ha senyal.

al tornar a nostra terra
vaig cunpli'l que vaig jurá
quinse anys he viscut en hábit
penitent, en seixos anys
va creixer la meua barba
y mos cabells: al voltan
d'ey panteo' de ma familia
hi viscut, y i ha pensat
lo noble qui era la sombra
de mon pare, sols quiat
ab que a i ell, van enterrarlo
en aquest mateix fossar,
dubient un hábit penitent
y la barba y cabells llargs.

avuy ha acabat lo plasso
 de ma penitencia, y ja
 puch presentarme del vil
 fratricida ei ni al devant
 per demanarli estret compte
 de sos crims y sas maldats,
 y tant segui que si m mata
 sabrà etri cavaller venjanu.

(per Jordi que obraa
 desde 'l foro)

FOU. No es sobrenatural ser?

(moviment negatiu de Ulrich)

pero... sa capa? sa sanche?

Ul. La sanche fou del majordom
 ei qui feri vostra ma,

y ocult al cartell se trova.

foll. Oh! gràcies, Deu de bondat.

que no heu permès qu' aquest crim
hagi tacat mon punyal.

Vl. Convenent queden vos ara
de qui so?

En Pere...

(a foll.)

foll. Un instant.

que vol dir aquest anell?
(lo ten)

Vl. Que miro! l'anell comptal

foll. No, aquest.

Vl. Ues que significa
eix anell en votras mans?

Foll. So'n Guillem de Golsereny,

Jo sō lo qui vā salvā
 a lo comypte Berenguer
 jo, lo ver seriyō feudal,
 mer nos drets en eipa noya
 deposal desde eip instant.
 pero.. aquet auell, que indica?

(un altre)

U. E lo meu, jo l vaig deipar
 per regoneiper al fruit
 de nos amors

foll. E vritat,
 no'm queda dubte, es ton pare!
 E Pare del cor!

(abracantse)

U. filla! ah!

En. Senyor! qui pot turbarare
la nostra felicitat

Vl. y ma ditxa, filla meua,
qui torba... —

For. Vostre jermà.
(desde'l foro)

Vl. Es vritat, deipaus, lulalia
en la capella internaus.

(ah on)
que compte vi a darmel vil
en aqueix mateix fossar.

En Perdo per ell.

Vl. No es possible.
es un vil!

En Potse' ha tocat

111

Deu lo seu cor, y tal volta

pe'l bé l pot fer alevta.

Ul. Si fos cert que un corde fera
pogués tornar cor humà
ab quin goig perdonaria
l'haber ell venut ma sauch.

Eu. ebb ell, donchs, deipeume sola

Deu m' inspira.

Ul.

filla---

(dubitant)

Jor.

Ta

molt prop del fossar se troba,
determineus o be es tant.

Ul. Interneure en la capella.
al fi ell es ma propia sauch.

fol. Deixeu la porta tancada,
seus ressort ell obrirà.

(entra a lo capella)

Escena II.

Eularia lugo Ferrant.

Eul. Perque dar-me valor volguen
oh mare;
a ne reso ma oracio' postora,
extem cercle de sandi veig
que us separa
del meu amant donzell; per
ell marona
es tant sol, ma ambicio y

1120
ma ~~venjansa~~ esperanza.

i agenolla devant la
tomba de sa mare,
i obra la porta y apareix
lo compte vestit de malla
y ab casc, totalment cobert
ab una llarga capa blanca
portant una antorcha a
la ma que clava en terra
baixa poch a poch al
proceni, deixa la capa
sobre una tomba y diu

9ª fer. Ya soch al lloch per fi. Ah! quan
causada

es la pendentia via que a eix lloch
porta,

Ya soch prop de la mort si acás

son certas
del fantasma terrible las pa-
raulas,
confessat vñch a eix lloch y
no tremolo,
lliure de tots nos crims estich
y culpas

que a ma conciencia eu vâ m'
atormentaban.

que vinguí ja la mort, ansios
la espero

com espera ab amor la despo-
sada

l' hora ditposa que son cor se
enruij

ab qui es lo seu amor la seva vida
 Pero deliro, si, no vaig trobar-me
 ferit al majordom en una cambra
 de mon castell, y jura no ser sombra
 qui atormenta mai horar d'agonia!
 Si acas no ho fossim... ah! de
 ma venjansa
 sobre de lo seu cap lo pes cauria
 com de lo cim del mont roda
 al abisme
 la centenaria roca que's des-
 ploma.

(pauza)

Pero... no es ilusió, crema la
 llantia.

advariume, senyor, aquest misteri,
que tanta confusió lentament
mala.

(se fissa ab l' Eulalia)

Veni a veure aquí diu una
doncella,

com pot esser Deu meu si las
claus guardo.

; que feu aquí donzella?

Eu.

Per la mare

veraba en aquest lloch plega-
ria santa.

Per que veig, Deu de bondat, es
ella! es ella!

la que inspira al meu cor

la passió' infanta
 que a un altre crim d'amor
 portat mi hauria.

Es sens dubte la santa Provi-
 dencia

per mas penas calmar que a eix
 lloch us porta.

; Sen ángel que ha baixat al
 vall de llàgrimas

desde l'empireo per bondat
 suprema?

Qu. So la que de vostra 'ànima'l
 be busca

ya la senda del be vol con-
 dultir-la,

jò, qui despertar vol vostra con-
ciencia

que en insomnis de crims ne
morjau prostrada,

oò la que vi a diure, fratricida,

que heu fet d'aquell jermà que
l' cel va daure.

Per Ohi. no sou dona, no; si acas ho fossen

penetrar en eis lloch pogut no

naqueune

; Com los meus fet saber si fossen
dona?

son angel del etern, lo cor
m' ho dicta.

En. De vostra vida tuch las clau

ohi. comyste:

si vòstre cor pe'l bi torna a

alentar-ne,

jorns de felicitat veureu aluir-ne.

Ju ohi. si, desde eix moment a vos

no juro,

pe'l bi jo alentari, las castas

ombres

del monastir me donarau

la calma,

ben haja a vos, doncella, si,

ben haja

l'hora que eu mon devant

van presentarvos.

En gracias, Deu mi ha escoltat,

lo cor de pedra
à batre torna ja

fer

Deieu que plori

de llàgrima raudal, à vo-
tra plantar,
deieu me que agrahit vostra
mau besí.

(i agenolla)

Eu Alseuse per pietat,

fer.

oh' no, deieu me,

vostra ma.

(li prent)

Eu. Oh' no, deieu, deieu me

compte.

(lluyfant)

Licena 16.

(Dit Carles després Ulrich
foll y Jordi.

Car. Qui infame a los peus de la
doncella,

D'ira lo cor i encant, oh! vull

venjança

fer vull bejar vostra mã.

Car Donchs mor, infame,

(li clavo'l puycal)

fer. Oh! fill!

En. Carles!

Car. que he fet!

Fer

Justicia santa!

Car Ma parricida!

(enten Ulriche foll y Jordi)

Fer.

No, no ha estat la teua
ha estat la mà de Deu que
m prent la vida.

Car Ell era'l meu amor y ma es-
peranza.

Fer Ditposa fesla donzell. fesla
ta esposa!

germa -- ya estai veyat. --
perdonam are.

Ul. De tot cor, ferrant

Fer.

oh! tu! jo espiro!

(can mor toca l' terra pume)

For oh! poder del Reyor! es l'hora

prima ventala, est

y oirla no ha pogut; Justícia eterna!

Car. Yo vull venjar-me, pòvre: y si

ma dreta

un cop i ha equivocat, perquè

no hi torni

en cendra incandescent yo

vull tornar-la.

però la me a la

flama de l'autòrquia

tots van a deturar-lo

Lu. Oh!

Forçoll.

No!

Ul.

que anau a fer?

Car.

(Molt enter)

Mes, detureuse,

Muciu. Percola igual un jorn
va ferho.

mentre diu aquets versos

demonstra enterea de

cor y no toca lo ma

de la antorchia figu-

rant que vol consu-

ma lo que ha dit fin

a la evidencia.

Ul. Pero sa ma lo crim comes
habia,

Recorda lo que ha dit... wo ha

entat la teva,

ha entat ; la ma de Deu!

¡escrit estaba!

Quadro.

fi de la tragedia.

Aut
1887

1800

1800

1800

1800

